Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ

ЎЗБЕКИСТОН КОММУНИСТИК ПАРТИЯСИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ КОМИТЕТИ ВА ХАЛҚ ДЕПУТАТЛАРИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

ГАЗЕТА 1928 ЙИЛ 11 ДЕКАБРДАН ЧИҚА БОШЛАГАН ● № 29 (7419). ● 12 февраль, 1981 йил ◆ ПАЙШАНБА Баҳоси 2 тийин.

МУКОФОТ МУБОРАК

СССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИНИНГ ФАРМОНИ

СССР МИНЕРАЛ ЎҒИТЛАР ИШЛАБ ЧИҚАРИШ МИНИСТРЛИГИГА ҚАРАШЛИ ЧИРЧИҚДАГИ «ЭЛЕКТРОХИМПРОМ» ИШЛАБ ЧИҚАРИШ БИРЛАШМАСИДА КАПРОЛАКТАМ ВА АММОНИЙ СУЛЬФАТИ ИШЛАБ ЧИҚАРИШ КОМПЛЕКСИНИ ҚУРИШДА ВА ИШГА ТУШИРИШДА ИШТИРОК ЭТГАНЛАРНИ СССР ОРДЕН ВА МЕДАЛЛАРИ БИЛАН МУКОФОТЛАШ ТЎҒРИСИДА

«МЕҲНАТДА ЎРНАК КЎРСАТГАНЛИГИ УЧУН» МЕДАЛИ БИЛАН

Аметова Амина — 160-қурилиш тресги 225-ишлар бошқармасининг бўёқчиси.

Антон Генрих Гергардович — «Узтрансспецстрой» ишлаб чиқариш бирлашмасининг 356-механизациялашган кўчма колоннаси автогрейдер машинисти.

Баязитов Карим Содиқович — 160-қурилиш тресги «Чирчикхимстрой» қурилиш бошқармаси арматурачиси.

Васильев Виктор Иванович — «Оргхим» тресги Дзержинск бошқармасининг катта аппаратчиси, Горький области.

Галенко Вячеслав Викторович — 93-ихтисослашган трест Чирчиқ «Промтехмонтаж» монтаж бошқармасининг электр пайвандчилар бригадири.

Гарбузова Мария Захаровна — «Узтрансспецстрой» ишлаб чиқариш бирлашмаси 356-механизациялашган кўчма колоннасининг асфальтловчиси.

Головин Григорий Афанасьевич — 160-қурилиш тресги «Чирчикжилстрой» қурилиш бошқармасининг моторисги.

(Давоми 3-бетда).

(Боши газетамизнинг 31 январь ва 6, 10 февраль сонларида).

ХАЛҚЛАР ДЎСТЛИГИНИНГ НЕГИЗИ

Совет Иттифоқи халқлари КПСС XXVI съездига завқ-шавқ билан, зўр сиёсий жўшқинлик ва меҳнат ғайрати билан ҳозирлик кўрмоқдалар. Улар ўн биринчи беш йилликни комил ишонч билан бошладилар ва коммунистик қурилишда янги чўққиларни забт этишга азму қарор берганлар. Совет республикалари меҳнаткашларининг умидвор собитқадамлиги мустаҳкам негизларга эга бўлиб, эришилган зафарларга таянади. СССР Марказий Статистика Бошқармасининг маълумотлари шундан далолат бериб турибдики, ўнинчи беш йилликнинг тугалловчи йилида кўп миллатли социалистик давлатимизнинг ижтимоий ишлаб чиқариш миқёслари, иқтисодий потенциали ўсди. Ўн биринчи беш йиллик СССРдаги барча иттифоқдош республикаларнинг шитобли ривожида янги уфқлар очиб беради.

«Совет жамиятининг иқтисодий ва социал тараққиёти, — деб уқтирди ўртоқ Л. И. Брежнев. — Россия Федерациясининг, Украина ва Қозоғистоннинг, Белоруссия ва Молдавиянинг, Ўрта Осиё, Балтика Бўйи, Закавказье республикаларининг тараққиёти демакдир. Бутун мамлакат миқёсида вужудга келган яхлит халқ хўжалик организми — халқлар дўстлиги ва ҳамкорлигининг мустаҳкам моддий негиздир».

СССР халқлари ўзларининг иқтисодий имкониятлари ва ресурсларини бирга қўшиб, коммунизмнинг моддий-техникавий базасини вужудга келтиришга қўшаётган ҳиссаларини йил сайин кўпайтирмоқдалар. КПСС Марказий Комитети уни бундан буён қуришнинг бош йўналишларини белгилар экан, партия XXVI съездига лойиҳада яхлит халқ хўжалик комплекси бўлган экономикани узлуксиз ва мутаносиб ривожлантиришга, унинг ҳамма тармоқларини ва иттифоқдош республикаларнинг хўжаликларини пропорционал ўстиришга алоҳида аҳамият беради. Ишлаб чиқаришнинг тўрт юздан ортиқ тармоғини ўз ичига олувчи мана шу қудратли комплексни ҳар томонлама мустаҳкамлаш йўлини қатъият билан амалга ошириш билан бирга КПСС умумиттифоқ миқёсидаги планлаштириш формалари ва методларини такомиллаштирмоқда, экономикани бошқариш механизмини яхшиламоқда, ундаги ҳамма бўғинлар ишининг уюшқоқлигини оширмоқда.

Яхлит халқ хўжалик комплексининг структурасидаги илғор силжишлар совет республикаларининг иқтисодий алоқаларини янада мустаҳкамлаб, хилма-хил тус олдирмоқда. Фан-техника тараққиёти жадаллаштирилаётганлиги, ишлаб чиқаришни ихтисослаштириш ва уни кооперациялаш чуқурлашиб бораётганлиги, табиий бойликлар биргаликда ўзлаштирилаётганлиги, ишлаб чиқарувчи кучлар оқилона жойлаштирилаётганлиги, транспорт йўллари, туташ энергетика системалари ривожлантирилаётганлиги, газ ва нефть қувурлари, ирригация иншоотлари барпо этилаётганлиги ва бошқа кўпгина ишлар СССР миллатлари ва элатларининг ўзаро яқинлашувини кучайтирмоқда.

Қардошлигимизнинг «юзлаб ва минглаб яққол кўриниб турган нишоналари бор, деб ёзади Белоруссия халқ шоири Петрусь Бровка. Менинг белорус халқим билан Латвия ва Литва халқлари учун республикалараро колхоз электр станциясининг қурилиши бир вақтлар мана шу қардошликнинг босқичи бўлган эди. Биргаликда қилинган мана шу меҳнат халқларимизнинг ўзаро муносабатларидаги янги давр тимсоли бўлиб қолди.

Қанчадан-қанча ёзувчилар бу воқеага бағишлаб асар ёзишмади дейсиз! Эндиликда бу факт турмушимизнинг оддий нормаси бўлиб туюлиши мумкин».

Яхлит халқ хўжалик комплекси ривожланиб, мустаҳкамланиши билан республикалар ўртасидаги иқтисодий алоқалар ва ўзаро ёрдамнинг мустаҳкам, самарали системаси вужудга келди, халқлар меҳнатининг ялпи кучи ошди. Эндиликда бу дўстлик ва ҳамкорлик катта-катта территориал—ишлаб чиқариш комплексларини барпо этишда, масалан, ўз қуввати жиҳатидан шундан аввалги ҳамма гидро электростанциялардан, жумладан Братск, Красноярск, Норак станцияларидан ошиб тушадиган Саян-Шушенск ГЭСини бунёд этиш; 3.200 километр узунликдаги Байкал-Амур магистралини қуриш; ғарбий Сибирь, Қозоғистоннинг «нефть қўриғи»ни очиш; қарийб 3 миллион квадрат километр территорияни ишғол қилувчи РСФСРнинг ноқоратупроқ зонасини обод қилиш сингари кенг миқёсли биргаликдаги бунёдкорлик ишида ўзининг ғоят яққол ифодасини топмоқда.

Миллатлар ва элатлар бирлигининг иқтисодий негизи мустаҳкамланишида социалистик мусобақанинг роли ҳар бир янги беш йилликда тобора ошиб бормоқда. КПСС XXVI съезди шарафига ҳамма иттифоқдош республикаларда кенг қулоч ёзган социалистик мусобақа жараёнида янги-янги ватанпарварлик ташаббуслари юзага келмоқда. Эндиликда мусобақадаги шартномавий негизлар янада ривож топди, жумладан, турли республикаларнинг кооперация асосида ўзаро маҳсулот етказиб берувчи турдош ва ёндош корхоналари коллективлари ўртасидаги меҳнат беллашуви кучайди.

Узоқ муддатли программаларни рўёбга чиқаришда масъулиятли босқич бўлиб қоладиган ўн биринчи беш йиллик айни вақтда миллатлараро иқтисодий муносабатларни, халқларнинг дўстлиги ва ҳамкорлигини ривожлантириш негизларини ҳам мустаҳкамлайди. КПСС Марказий Комитетининг лойиҳасида территориал ва тармоқ асосидаги планлаштиришни уйғун равишда бирга қўшишга эришиш, меҳнат тақсимотининг бутун мамлакат учун энг мақбул тарзда бўлишини таъминлаш, ишлаб чиқаришни ихтисослаштиришни, кооперациялашни чуқурлаштириш кўзда тутилмоқда. Асосий йўналишлар лойиҳасида ҳар бир республика олдига умумдавлат проблемаларини ҳал этишга қўшиладиган ҳиссани кўпайтириш вазифаси ўртага қўйилган ҳозирги пайтда халқлар ўртасидаги иқтисодий алоқалардан самаралироқ фойдаланиш, бирлашмалар ва корхоналарнинг ишлаб чиқариш-иқтисодий ўзаро муносабатларининг илғор формалари ҳамда методларини ривожлантириш, истеъмолчиларнинг буюртмаларига ва узоқ муддатли шартномаларга мувофиқ маҳсулот етказиб бериш ва ташиб беришга оид план топшириқлари ва мажбуриятларининг ўз вақтида ҳамда сифатли бажарилишига эришиш, тор маҳкамачиликка ва маҳаллийчилик кўринишларига қарши кескин курашиш талаб қилинмоқда. Ҳозир умумиттифоқ, умумдавлат манфаатлари тобора кўпроқ биринчи ўринга қўйилмоқда. Аввало мана шу манфаатларнинг тўғри таъминланиши республикаларнинг иқтисодий ривожидаги муваффақиятларни белгилаб беради.

Партия ташкилотлари барча меҳнаткашларда янги тарихий бирлик бўлмиш совет халқида узвий равишда мансублик туйғусини, ягона оила туйғусини тарбиялашлари лозим. Бу — коллектив аъзоларининг умумий ишлар учун масъулиятини ошириш демакдир. Бу—барча меҳнаткашлар онгига биргаликдаги умумхалқ меҳнати туфайлигина совет республикаларининг тараққиётига эришиш мумкинлиги тушунчасини сингдириш демакдир. Бу—республикалараро мусобақа, коллективларнинг ҳамкорлиги ва дўстлиги анъаналарини ҳар томонлама ривожлантириш демакдир.

СССР халқлари яхлит халқ хўжалик комплексини такомиллаштириш орқали ўз интернационал қардошлигини мустаҳкамлаш учун янада пишиқ-пухта моддий негизларни вужудга келтирмоқдалар. Мамлакат миллатлари ва элатларининг мустаҳкамланиб бораётган дўстлиги — коммунистик қурилиш режалари рўёбга чиқишининг гаровидир.

(«ПРАВДА» газетасининг 11 февралдаги бош мақоласи).

КПСС XXVI СЪЕЗДИ ДЕЛЕГАТЛАРИ

ВОЛИДА

ЭРГАШ ота қизининг кўчасига етганда кўзига иссиқ кўринган кўк эшикка меҳри товланиб қаради. «Садаганг кетай болам, азиз бошинг омон бўлсин, қизгинам», дея дилида ардоқлаб қўйди фарзандини. У қизини қутлагани келаётганида тенгқурлари, қўни-қўшнилари «Волидаойни бизнинг номимиздан ҳам қутлаб қўйинг, Москвага, съездга боряпсанлар, эшитиб хурсанд бўлдик», дейишганди. Кимнингдир «отасига раҳмат унинг» деган сўзи ҳам қулоғига чалинди. Ота-она учун бу сўзни эшитиш қанчалик фахрли.

Қария кириб келганида Волиданинг хонадонида жамоат жам, хурсандчилик авжида эди.

— Дада, опамла делегат бўлди-ла, — дея суюнчилади ўн ёшли Аброр. Опалари Шоира, Шаҳноза, акаси Раҳматларга ҳам биринчи бўлиб хушхабар етказган шу Аброр эди.

Волида падари бузрукворининг кўзларидаги қувонч ёшларини кўриб «дадагинам, ҳам отам, ҳам онам бўлиб қувоняпсиз, онам ҳаёт бўлганда эди...», деб кўнглидан ўтказди. Улар узоқ гаплашиб ўтиришолмади. Сут соғувчиларни фермага олиб борадиган автобус «дуду»лаб келиб қолди.

— Дадажон, мен қайтгунча кетиб қолманг, — деганча шошиб чиқиб кетди у. Бир автобус соғувчилар ҳам Волидани қутлашди. Улар орасида Социалистик Меҳнат Қаҳрамони, СССР Давлат мукофотининг лауреати Мунаввар Исҳоқова ҳам бор эди. Волида устозига таъзим қилди:

— Ҳаммаси учун сизга раҳмат, Мунаввар опа, сиздан таълим олганман, сизга ҳавас қилганман...

Бу сўзларни юракдан айтганлиги учун ўтирганлар ҳам тўлқинланиб кетишди. Бугун улар учун қўш байрам. Фермага кетаётган оқ чашма ижодкорларининг ичида Қутпи опа Файзиева кечагина Ленин ордени билан мукофотланганди. Мунаввар Исҳоқова Ўзбекистон Компартиясининг XX съездига, Волида Мусаева эса КПСС XXVI съездига делегат қилиб сайланди. Қалбларда қувонч, орзулар бир олам. Волида узоқларга тикилганича ўйга толиб борарди. Беихтиёр фермага дастлаб кириб борган ёшлик чоғларини эслаб кетди.

Ҳамқишлоқ, ҳамсояларидан Ҳикоят опа Абдуллаева, кейинчалик Мунаввар Исҳоқовалар фермага боришиб, сут соғувчиликдан, ҳалол меҳнатдан обрў, эътибор орттиришди, довруғлари довон ошди. Волиданинг ёш кўнглида уларга нисбатан чуқур меҳр, ҳавас уйғонди. Шунинг учундир 1961 йили ўнинчи синфни битиргач, тўғри фермага борди. Мунавварга шогирд тушди.

Дастлаб 15 бош сигирни бириктиришган эди унга. У маҳалда сут қўлда соғиларди. Кўп ўтмай «Тандем» соғиш аппарати ишга тушди. Машинага ўрганмаган сигирлар дастлаб соғувчиларни кўп қийнади. Сўнг «Волга» аппарати чиқди. Ҳозир сигирлар бу механизмга жуда ўрганишган.

Ҳозир у 26 бош сигирни соғяпти. Йигирма йиллик меҳнат фаолияти давомида зотли сигирлар бузоғидан ўзи саралаб парваришлади. Волида сигирнинг гавдасига қараб танламайди. Чунки баъзи сигирлар кўримсизгина бўлса ҳам серсут чиқади. «Улибка»нинг боласи «Улика»ни айтмайсизми! «Вия»нинг бузоғи «Внучка» ҳам серсут. Уларни соққанида Волида ҳурсанд бўлиб кетади. Зоотехник Абдунаби Тўлаганов билан оссеменатор Заур Усановлар ҳам Волиданинг бузоқ танлашига қойил қолишади.

Волида қўлига келган бўғоз сигирларни туғиш бўлимига узатгунча яхшилаб парвариш қилади, елинларни массаж қилиб, очиқ ҳавода кўпроқ яйратади. Туққандан сўнг эса бир йилча эринмай қўлда соғади. Елинларнинг қон томирлари шикастланмасин, соғишга ўргансин, дейди.

Унинг сигирлари ўз охурларини ҳеч қачон адаштирмайди. Соғувчи бунда аҳамият катта, деб ҳисоблайди. Ўрганган жойида иштаҳа билан ем ейди, сутни ҳам яхши беради. Масалан бир сигирнинг тушлик нормаси икки челак барда, 1,5 килограмм шелуха, бир челак омухта ем. Эрталаб лавлаги берилса, кечқурун сенаж солинади. Албатта, шунга яраша сут беради.

Соғувчи охурларни тозалаб озуқани берди-да, соғишга киришиб кетди. Иш тугаса ҳам Москвага қилинадиган сафар хаёлидан кетмади: «Катта ишонч билдиришди, оқлаш керак. Бутун куч-ғайратимни аямайман. Ҳар бир сигирдан, албатта, 6 минг килограммдан ошириб сут соғиб оламан».

Мана қаторасига неча йилдан буён соғиб олаётган сут миқдорини ошириб келяпти. 1978 йили ҳар бош сигирдан 4800, 1979 йил 5 минг килограммдан сут соғиб олганди. 1980 йили 5550 килограммга етказди. Бу йил яна бир ғайрат қилса, мақсадига албатта, етади.

Волиданинг тўрт фарзанди бор. Катта қизи Шоира бу йил ўнинчи синфни тугаллайди. Онасига ўхшаган бу тиришқоқ қиз математик бўлмоқчи, фақат аъло баҳолар билан ўқимоқда. Раҳмат билан еттинчи синф ўқувчиси Шоҳиданинг эса, она касбига ҳавасҳлари баланд.

Волида уйига кириб келганда яна анча меҳмонлар йиғилишганди. Акалар, опа-сингиллар қалбларида фахрланиш туйғулари билан делегатни юракдан қутлашди.

Волида Мусаева Тошкент районидаги «Ўзбекистон ССР 50 йиллиги» колхозининг сут соғувчиси, у ҳалол меҳнати, юксак инсоний фазилати билан кўпнинг иззат-икромига эришди. Кўксини орден, медаллар безаб турипти.

Биз унинг бундан буёнги ишларида ҳам янги муваффақиятлар тилаймиз.

Ф. УСМОНОВА.

БУТУНИТТИФОҚ СОЦИАЛИСТИК МУСОБАҚА ҒОЛИБЛАРИ

ОФАРИН!

«УЗБЕКШАХТОСТРОЙ»

«Узбекшахтострой» тресги коллективи ҳақида жуда кўп илиқ сўзлар эшитганмиз. Катта-кичик йиғинларда бунёдкорларнинг намунали ишлари, фидокорона меҳнати, объектларни тез ва соз қуриши ҳақида мақтовлар айтилган. Трест байроғида юксак нишон — «Ҳурмат белгиси» орденининг порлаб туриши ҳам бежиз эмас.

Трест областимизнинг етакчи қурилиш ташкилотларидан ҳисобланади. Айниқса, коллективнинг сўнгги ўн йилликдаги меҳнат кўрсаткичлари юксак бўляпти. Давлат планлари йил сайин тўла ва зиёдаси билан адо этилмоқда. Шуниси мақтовга сазоворки, бинокорлар барча объектларни белгиланган муддатларда, ҳатто кўпинча барвақт фойдаланувчилар ихтиёрига топширмоқдалар.

Бинокорлар ўнинчи беш йиллик планини муддатидан илгари бажаришди. Юзларча миллион сўмлик қурилиш-монтаж ишларини амалга оширдилар. Ўтган хўжалик йилидаги иш якунлари ҳам салмоқли бўлди. Замонавий техника ва технология асосида қуриш туфайли план барча қурилиш турлари ва объектлари бўйича муваффақиятли уддаланди. 36 минг квадрат метрдан ортиқ фойдали майдони бўлган уй-жойлар меҳнаткашлар оилаларига тортиқ қилиниб, бу соҳа бўйича топшириқ 110 процентдан ошириб адо этилди. Улар қўлидан чиққан мактаблар 1200 га яқин ўқувчини ўз бағрига олди.

Саноат корхоналари қурилишидаги ютуқлар янада салмоқли бўлди. Ангрендаги резина-техника заводи объектларини барпо этиш плани 434 процент қилиб адо этилди. Янгийўл паррандачилик фабрикаси қурилишида қўшимча 116 минг сўмлик қурилиш-монтаж ишлари амалга оширилди. Тошкент гўшт комбинатида эса бунёдкорлик ишлари белгиланганига нисбатан деярли бир ярим баравар ортиғи билан ўринлатилди. Трестда ҳар бир бинокор ҳисобига бажарилган иш ҳажми ҳам нормадагидан анча ортиқ бўлди.

Коллектив эришаётган муваффақиятларнинг омиллари нимада? Социалистик мусобақани пухта ташкил этиш, бригада пудратини кенг жорий қилиш, қурилиш жараёнларининг механизация ва индустрия даражасини тинмай ошириб бориш, мавжуд ишчи кучи ва моддий ресурсларни асосий объектларга марказлаштириш, ҳафталик-суткалик планлаштиришнинг пухта системасини қўллаш ва бошқалар шулар жумласидандир.

Булар замирида трест коллективи кўп йиллар давомида олиб борган ижодий изланиш, янгиликка бўлган чанқоқлик, илғор иш усулларини қўлланишга интилиш ётибди. Бунга эришишнинг ўзи бўлмади, албатта. Бригада пудратини олиб кўрайлик. Бу усулнинг афзаллигини биринчи бўлиб пайқаган коллектив областимиз қурилиш ташкилотларида ҳаммадан илгари уни жорий қилди. Эндиликда бригада пудрати бунёдкорлик ишларининг асосий усули бўлиб қолди. Барча объектлар хўжалик ҳисоби асосида қурилмоқда. Коллективнинг бу соҳадаги тажрибаси Ўзбекистон Компартиясининг XX съездида ҳам алоҳида таъкидланиб, ҳаммага намуна қилиб кўрсатилди. Злобинчилик методини жорий қилишда яхши натижаларга эришган бинокорлик коллективларига ҳар йили бериладиган «Труд» газетаси мукофотини республикамизда олган ягона ташкилот ҳам шу трест коллективи бўлди.

Меҳнатсевар, фидокор, бинокорлик касби шуҳратини муттасил ошириб келаётган трест қурувчиларининг ўнинчи беш йилликдаги самарали фаолияти юксак баҳоланди. Коллектив КПСС Марказий Комитети, СССР Министрлар Совети, ВЦСПС ва ВЛКСМ Марказий Комитетининг кўчма Қизил байроғи ҳамда «Ўнинчи беш йилликда ишнинг юксак самарадорлиги ва сифати учун» эсдалик нишонлари билан мукофотланди ва трест номи СССР Халқ хўжалиги ютуқлари кўргазмасидаги Бутуниттифоқ «Ҳурмат тахтаси»га ёзиладиган бўлди.

Бунёдкорлар юксак мукофотга жавобан янги-янги меҳнат марраларига эришиш учун ҳиммат камарини маҳкам боғлашган. КПСС XXVI съездини муносиб кутиб олиш, ўн биринчи беш йиллик тўнғич йили топшириқларини шараф билан бажариш учун мусобақани тобора авж олдирмоқдалар.

М. МИРҲАМИДОВ.

ГАЗЧИЛАРНИНГ ШАХДАМ ОДИМЛАРИ

Ўзбекистоннинг газ саноати юксак суръатлар билан ривожланмоқда. Ўнинчи беш йилликда тармоқ меҳнаткашлари неча ўнлаб миллиард куб метр табиий газ, юз минглаб тонна нефть ва конденсат қазиб чиқардилар. Янги конлар фойдаланишга топширилди. Қисқа муддат ичида ноёб Шўртан — Сирдарё ГРЭСи газ қувури барпо этилди. Ўртоқ Л. И. Брежнев ана шу тўрт юз километрли магистрал қурилиши қатнашчиларини ажойиб меҳнат ғалабаси билан табриклади.

Газчилар ўн биринчи беш йилликда ҳам ишларни дадил бошлаб юбордилар. КПСС XXVI съезди шарафига қабул қилинган социалистик мажбуриятлар муддатидан илгари бажарилди. Йил бошидан буён ҳозирдаёқ пландан ташқари салкам 90 миллион куб метр газ қазиб чиқарилди. Газ саноати ходимларининг 10 февраль куни Тошкентда бўлиб ўтган йиғилишида ана шулар ҳақида гап борди. Йиғилиш қатнашчилари —Ўзбекистон газ саноати меҳнаткашлари тармоқнинг янги марралари тўғрисида гапирдилар, ишлаб чиқариш коллективлари мамлакатнинг ёқилғи энергетика базасини янада ривожлантиришга муносиб ҳисса қўшишга азми қарор берганликларини таъкидладилар.

Йиғилишда КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзолигига кандидат, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари Ш. Р. Рашидов нутқ сўзлади.

СССР газ саноати министри С. А. Оружев йиғилиш аҳли ҳузурида нутқ сўзлади.

Йиғилишда Ўзбекистон ССР Министрлар Советининг Раиси Н. Ж. Худойбердиев, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг секретари И. Г. Анисимкин иштирок этдилар. (ЎзТАГ).

ОБЛАСТИМИЗДА ўтказилган ягона сиёсий кун иштирокчиларидан бир группаси шаҳар ва районларга жўнаб кетиш олдидан ўзаро суҳбатлашмоқдалар. А. Абалян фотоси.

ПАХТА ТОЗАЛОВЧИЛАРНИНГ ЮКСАК МАРРАЛАРИ

ЯНГИЙЎЛ ПАХТА ТОЗАЛАШ ЗАВОДИ КОЛЛЕКТИВИНИНГ 1981 ЙИЛ УЧУН

СОЦИАЛИСТИК МАЖБУРИЯТЛАРИ

Янгийўл пахта тозалаш заводи коллективи ўтган хўжалик йилини дуруст якунлади. Давлат плани кўпчилик асосий техник-иқтисодий кўрсаткичлар бўйича ортиғи билан адо этилди. Корхона пахта тозаловчилари ўн биринчи беш йилликнинг дастлабки йилида ҳам самарали ишлаш режаларини тузишди. Улар КПСС XXVI съездини муносиб кутиб олиш юзасидан бошланган умумхалқ ватанпарварлик ҳаракатига қўшилиб, зиммаларига юксак социалистик мажбуриятлар олишди.

Корхона коллективи ўз имкониятларини ҳисоблаб чиқиб ҳамда ишлаб чиқариш жараёнларини такомиллаштириш, қолоқ участкаларни бартараф этиш, илғор иш усулларини қўлланиш, социалистик мусобақани пухта ташкил этиш ва унинг янги-янги формаларини жорий қилиш ҳисобига маҳсулот реализация қилиш йиллик планини муддатидан илгари — 27 декабргача бажаришга аҳд қилди. Пландагидан ташқари ҳаммаси бўлиб 450 минг сўмлик, шу жумладан муқобил план ҳисобидан 100 минг сўмлик маҳсулот реализация қилинади. Истеъмолчиларга топшириқдагига қўшимча 300 тонна пахта толаси, 50 тонна момиқ етказиб берилади.

Ишчи-хизматчилар саноат ишлаб чиқариши ҳажмини ўтган йилдагига нисбатан 4,9 процент оширишга аҳд қилдилар. Унумдорлик эса планда белгиланганига нисбатан 0,5 процент ортади. Ишлаб чиқариш ҳажмининг бутун ортиши меҳнат унумдорлигини ошириш ҳисобига таъминланади.

Пахта тозаловчилар материаллар ва хомашёларни тежаб-тергаб сарфлашга эришадилар. Бунинг натижасида йил давомида 25 тонна пахта хомашёси, 300 минг киловатт-соат электр энергияси, 2 минг квадрат метр ўраш материаллари, 2 тонна ўраш лентаси ва сиымлари, ҳаммаси бўлиб бирнеча минг сўмлик материал ва хомашё иқтисод қилинади.

Пахта тозаловчиларнинг мажбуриятларида маҳсулот сифатини яхшилашга алоҳида аҳамият берилган. Улар пахта толасининг 96 процентини, момиқнинг ҳам шунча миқдордаги қисмини давлат стандартлари нормаси даражасида бўлишини таъминлашга қарор қилдилар. Корхонада қўл меҳнати сарфини камайтириш, ишлаб чиқариш жараёнини такомиллаштириш, кўплаб рационализаторлик таклифларини жорий қилиш ишлари давом эттирилади. Йил давомида пландагидан ташқари 30 минг сўмлик фойда олинади.

Мажбуриятларда ишчи-хизматчилар малакасини оширишга ҳам алоҳида эътибор берилган. Малака ошириш курслари, техникумлар, олий ўқув юртларида таълим олиш йўли билан икки юз ишчининг малакаси оширилади, иқтисодий таълимга икки юзга яқин ишчи, инженер-техник ходим ва хизматчи жалб этилади.

Корхона коллективи «Сафимизда қолоқлар бўлмасин!» шиори остида бошланган ҳаракатда фаол иштирок этади.

ПУХТА ЗАМИН

ЧИНОЗ районидаги Энгельс номли колхоз меҳнаткашлари бу йил мавжуд 870 гектар пахта майдонининг ҳар гектаридан 40 центнердан пахта ҳосили етиштиришга аҳд қилишган.

Қиш фасли — иш фасли, деган шиорга амал қилиб меҳнат қилаётган колхоз пахтакорлари айни кунларда мўл ҳосилга пухта замин яратмоқдалар. Сифатли шудгор қилинган далаларга кунига 30—35 тоннадан маҳаллий ўғит чиқарилмоқда. Ариқ-зовурлар тозалаб қўйилмоқда.

Бу ишларни амалга оширишда колхознинг У. Дўсумбеков, З. Сеитхўжаев, У. Бектасов сингари механизаторлари алоҳида намуна кўрсатмоқдалар. **Х. ШЕРОВА.**

СССРни иқтисодий ва социал ривожлантиришнинг 1981—1985 йилларга ва 1990 йилгача бўлган даврга мўлжалланган асосий йўналишлари тўғрисида КПСС Марказий Комитетининг лойиҳаси умумхалқ муҳокамасида

ИСТИҚБОЛ РЕЖАЛАРИ

ТАКЛИФЛАР, МУЛОҲАЗАЛАР, МУАММОЛАР

ҚУРИЛИШЛАР ПЛАНЛИ БЎЛСИН

СОЦИАЛ РИВОЖЛАНИШ

Партия ва ҳукуматимиз энг муҳим социал вазифалардан бири — кишиларнинг яшаш шароитларини яхшилашга катта эътибор бермоқда. Бу Асосий йўналишлар лойиҳасида ҳам ўз ифодасини топди. **«Совет кишиларининг уй-жой шароитлари изчиллик билан яхшилансин, уй-жойларнинг шинамлиги ва уларнинг ободончилик даражаси оширилсин»** дейилади унда.

Бу ғамхўрликлар бизнинг қишлоқларимиз қиёфасида ҳам ўз ифодасини топмоқда. Территориямиздаги посёлкалар йил сайин ободонлашиб, янги-янги турар-жой ва маданий-маиший бинолар қад кўтараяпти. Ўтган йили «Политотдел» колхозида капитал қурилиш учун 1 миллион 814 минг сўм маблағ ажратилди. Натижада Северная кўчасида 867 квадрат метрли 10 та уй қуриб битказилди. «Коммунизм» участкасида 624 ўқувчи ўринли мактаб қурилиши ниҳоясига етди. 200 минг квадрат-метр узунликдаги кўча ва йўллар асфальтланди. Мавжуд турар-жой ва жамоат биноларининг капитал ремонти учун 240 минг сўм сарфланди.

«Ленинский путь» колхозида умумий саҳни 800 квадрат метр бўлган турар-жой бинолари колхозчиларга тортиқ қилинди.

Шу билан бирга қурилиш ва ободончилик суръатини янада ошириш, бунёдкорлик ишларини узоқни кўзлаб қатъий бош план асосида олиб бориш зарур. Масалан, хўжалигимиз территориясидаги айрим жойларда шахсий уйлар тартибсиз қурилганлиги учун орадан бир мунча вақт ўтгач уларнинг ўрнида тўрт ва беш хонали уйлар қураяпмиз. Агар улар аввалдан планли равишда ўз ўрнига тушганида ортиқча меҳнат сарфланмаган, бунинг устига асфальтлаштириш, электрлаштириш, водопроводлаштириш ва газлаштириш осон кўчган бўлар эди. Бундан ташқари ҳовли ва улар атрофларини ободонлаштириш, посёлкалар территориясини кўкаламзорлаштириш сингари ишларга аҳолини кенгроқ жалб этиш даркор. Энг яхши ҳовли ва кўча номи учун мусобақа ташкил этилиб, рағбатлантириш тадбирларини амалга ошириш, тозалик ойлиги эълон қилиш лозим. Булар фикримизча, меҳнаткашлар учун шарт-шароитлар яратиш, маданий-маиший хизмат кўрсатиш даражасини юксалтириш, пировард натижада меҳнат унумдорлигини ошириш имконини беради.

Давр турар-жой бинолари қурилишида элга савдо, маданий-маиший, коммунал хизмат кўрсатишни ҳисобга олишни тақозо этяпти. Шу туфайли Асосий йўналишлар лойиҳаси 8-бобидаги «Шаҳар ва посёлкаларни комплекс қуриш масаласига эътибор кучайтирилсин» деб бошланадиган абзац охирига **«Ҳар бир жамоат биноси ёки уй-жой қурилиши қатъий бош план асосида мутахассислар иштирокида кўриб чиқиб ҳал этилсин»** деган жумла киритилишини таклиф қиламан.

Ў. САФАРОВ,
Коммунистик районидаги халқ депутатлари Бордонкўл қишлоқ Совети ижроия комитетининг секретари.

Ўзбекистон қийин эрийдиган ва иссиққа чидамли металлар комбинатида КПСС XXVI съезди шарафига социалистик мусобақа тобора авж оляпти. Унда фаол иштирок этаётган Ўзбекистон Компартияси XX съезди делегати электрик Мастура Усмонова яхши меҳнат кўрсаткичларига эришмоқда. Моҳир ишчи ўзининг бой иш тажрибасини касбдошларига ҳам қунт билан ўргатаяпти. Ушбу суратда донгдор ишчи М. Усмоновани (ўртада) ҳамкасб дўстлари Д. Эгамбердиева ва Р. Болтабоеваларга илғор иш усулини ўргатаётган вақтда кўриб турибсиз.

В. Сироткин фотоси.

Съездга меҳнат совғаси

Тошкент ёғ-мой комбинати меҳнаткашлари ўнинчи беш йиллик планини Октябрь байрами арафасидаёқ бажариб, қўшимча бир неча миллион сўмлик маҳсулот реализация қилдилар. Корхонанинг маргарин, майонез, пахта ёғини тозалаш цехлари ишчи-хизматчилари меҳнатда юксак кўрсаткичларга эришдилар.

Бу ютуқларда рационализаторларнинг ҳам ҳиссаси катта бўлди. А. Раҳмонқулов, А. Алимов, И. Пимипов, А. Комиссаров, В. Ладур, М. Сорокин каби новаторлар томонидан кўплаб таклифлар киритилди ва ишлаб чиқаришга жорий этилди. Бу эса ўтган йилнинг ўзида 30 минг сўм иқтисодий самара берди.

КПСС Марказий Комитетининг партия XXVI съездига лойиҳасидан руҳланган комбинат коллективи шу кунларда съезд очилиши арафасида икки ойлик топшириқларини бажариш иштиёқида тер тўкиб меҳнат қиляпти.

Х. ТЎЛАБОЕВ.

ДАЛАДАН ДАСТУРХОНГА

КПСС Марказий Комитетининг партия XXVI съездига лойиҳасининг V бўлими «Агросаноат комплексининг ривожланиши» деб номланган. Бу бежиз эмас. Давр қишлоқ хўжалиги ишлаб чиқаришини саноат билан комплекс равишда ривожлантиришни тақозо этяпти. Чунки пировард натижа — аҳолининг озиқ-овқат маҳсулотларига ва саноатнинг қишлоқ хўжалиги хомашёсига бўлган эҳтиёжини тўла қондириш кўп жиҳатдан бу комплексни юксалтиришга боғлиқдир. Шунинг учун ҳам «СССРни иқтисодий ва социал ривожлантиришнинг 1981—1985 йилларга ва 1990 йилгача бўлган даврга мўлжалланган асосий йўналишлари» лойиҳасида «Озиқ-овқат программасини муваффақиятли амалга ошириш мақсадида агросаноат комплекси тармоқларини ягона планлаштириш, пропорционал ва балансланштирилган ҳолда ривожлантириш таъминлансин, унинг моддий-техника базаси анча мустаҳкамлансин, тармоқлараро иқтисодий алоқаларни такомиллаштириш, қишлоқ хўжалик маҳсулотлари ишлаб чиқаришни кўпайтиришда, уларнинг ўзаро ҳамкорлигини пухта ташкил этиш, маҳсулотни сақлаш, ортиш ва тушириш, қайта ишлаш ҳамда истеъмолчига етказиб берилишини яхшилаш пухта ташкил этилсин», деб таъкидланган.

Бирлашмамиз қишлоқ хўжалиги ва саноат ишлаб чиқариши узвий ҳолда боғлиқ бўлган республикамиздаги дастлабки ана шундай комплекслардан биридир. Боғ ва токзорларимизда, далаларимизда етиштирилаётган маҳсулотлар бевосита савдо тармоқларига жўнатилиши билан бир қаторда улар саноат корхоналарида қайта ишланиб, консерва ва винолар тайёрланади. Бу эса етиштирилган барча маҳсулотларни йил бўйи эл дастурхонига тортиқ қилиш имконини беради.

Бирлашмамизда қишлоқ хўжалиги ишлаб чиқариши билан тўрт совхоз, иккита бўлим шуғулланади. Уларда етиштирилган мева, узум, сабзавот маҳсулотлари бирлашмага қарашли консерва ва вино заводларида қайта ишланади.

Агросаноат комплекси қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришини ривожлантиришга ва етиштирилаётган маҳсулотларни истеъмолчиларга етказиб беришни яхшилашга хизмат қиляпти. Буни ўнинчи беш йиллик якунлари яққол исботлаб турибди. Бу даврда боғбонларимиз қабул пунктларига 71 минг тоннадан кўпроқ мева етказиб бердилар. Бу беш йиллик планда белгиланганидан қарийб 1,5 баравар кўпдир. Шунингдек, давлатга 35,5 минг тонна узум ва 18,5 минг тонна сабзавот маҳсулотлари топширилиб, беш йиллик план-топшириқлари ошириб бажарилди.

Бу муваффақиятларга эришишда мева, узум, сабзавот маҳсулотлари етиштиришнинг ихтисослаштирилиши муҳим аҳамият касб этмоқда.

Қишлоқ хўжалик маҳсулотлари етиштиришнинг кўпайтирилиши консерва ва вино заводларимиз қувватларини оширяпти. Беш йиллик мобайнида саноат корхоналари коллективлари планга қўшимча равишда 9 миллион сўмликдан кўпроқ маҳсулот реализация қилдилар. Бирлашмамизнинг консерва ва вино заводларида ўнинчи беш йилликда тўққиз хил янги маҳсулот ишлаб чиқариш ўзлаштирилди. Ҳозир бу корхоналарда 75 турдаги консерва ва винолар тайёрланмоқда. Заводлар ишчи-хизматчилари тайёрланаётган маҳсулот сифатини яхшилаш учун қатъий кураш олиб бораётирлар. Ўтган йили консерва заводида ялпи маҳсулотнинг 33 процентини давлат Сифат белгиси билан тайёрланди.

ҚИШЛОҚ ХЎЖАЛИГИ

Бирлашмамиз коллективи КПСС Марказий Комитетининг лойиҳасини муҳокама этар эканлар қишлоқ хўжалиги ва саноат ишлаб чиқаришини янада жадал суръатларда ривожлантириш учун ҳали фойдаланилмаётган резервлар кўп эканлигини чуқур ҳис этмоқдалар. Ўнинчи беш йилликда мева ҳосилдорлиги ўртача 47,4 центнерни, узум ҳосилдорлиги эса 93 центнерни ташкил этди. Бу тўққизинчи беш йилликда эришилган натижадан анча юқори бўлсада, бизни қаноатлантира олмайди. Бирлашмамизнинг илғор бўлим ва бригадалари коллективлари мевачилик учун анча мураккаб келган ўтган йилги шароитда ҳам ҳар гектар майдондан 70—80 центнердан ва ундан ҳам кўпроқ ҳосил олдилар. Токзорларнинг ҳар гектаридан 120—130 центнердан узум йиғиштириб олаётган бригадаларимиз ҳам кўп.

Бу бирлашмамизда боғ ва токзорлар самарадорлигини кескин ошириш зарурлигини кўрсатяпти. Бу вазифани муваффақиятли ҳал этиш йўллари асосий йўналишлар лойиҳасида кўрсатиб берилган. Унда «Боғлар ва токзорларнинг нави ва сифати яхшилансин, мева дарахтларининг қишки сортлари салмоғи оширилсин» дейилади.

Ўн биринчи беш йилликда биз бу соҳадаги ишларни кучайтирамиз. Боғлардаги мева дарахтларининг сийраклашиб қолганлиги ҳосилдорлик пастлигининг асосий сабабларидан биридир. Бунинг учун бирлашмамизда беш йилликда барча боғларни янгилаб чиқиш мўлжалланяпти.

Реконструкция қилинаётган ва янгидан барпо этилаётган боғларга серҳосил, истиқболли мева дарахтлари кўчатларини ўтқазмоқдамиз. Хўжалигимизда академик Шредер номидаги боғдорчилик, узумчилик ва виночилик илмий-ишлаб чиқариш бирлашмасининг таянч пункти ташкил этилиши бу вазифани муваффақиятли ҳал этишга хизмат этмоқда. Тўрт йил илгари ташкил этилган пунктда ҳозир йилига 250 минг туп ток кўчати ва 10 минг туп мева дарахтлари ниҳоллари тайёрланяпти.

Боғ ва токзорлардаги ишларни механизациялаш соҳасида ҳам олдимизда катта вазифалар турибди. Кейинги йилларда фан-техника ютуқлари ва илғорлар тажрибаси асосида токларни очиш ва кўмиш, қатор ораларига ишлов бериш ва озиқлантириш, зараркунандаларга қарши кураш ишлари механизмлар зиммасига юклатилди. Боғларимизда мева дарахтларига шакл берадиган янги машина ва механизмлардан ҳам фойдаланиляпти.

Бироқ, энг кўп меҳнат талаб қиладиган ишлар мева ва узум ҳосилини йиғиштириб олиш, қўл кучи ёрдамида бажарилади. Олим ва конструкторларимиз бу ишларни ҳам механизациялаштириш имконини берадиган техника воситаларини яратганлар. Уларни тезроқ ишлаб чиқаришга жорий этиш боғдорчилик ва узумчилик самарадорлигини оширишга хизмат қилади. Шунинг учун КПСС Марказий Комитетининг лойиҳасига **«Мева ва узум етиштиришни механизациялаш даражаси оширилсин, ҳосилни йиғиштириб оладиган янги машиналар ишлаб чиқаришга жорий этилсин»** деган қўшимча киритишни таклиф қиламан.

Янги беш йилликда саноат корхоналаримиз қувватлари ҳам оширилади. Жумладан, консерва заводида томат пастаси ишлаб чиқаришга мўлжалланган янги автомат линия ишга туширилади. Мева ва узумни қабул қилиб олиш ва қайта ишлашни янада яхшилашга қаратилган ташкилий-техникавий тадбирларни амалга оширишни ҳам белгилаяпмиз.

КПСС XXVI съезди шарафига авж олган социалистик мусобақага қўшилган бирлашмамиз ишчи-хизматчилари янги ҳосилга мустаҳкам замин ҳозирламоқдалар.

А. АҲМАДЖОНОВ,
Янгийўл районидаги У. Юсупов номли ишлаб чиқариш-аграр бирлашмасининг бош агрономи.

ҚИШЛОҚҚА ШАҲАР ЧИРОЙИ

КПСС Марказий Комитетининг КПСС XXVI съездига лойиҳасини Оққўрғон райони қурилиш ташкилотларининг коллективлари ҳам қизғин кутиб олиб, тўла қўллаб-қувватламоқдалар. Бунёдкорларимиз ўнинчи беш йилликни барча кўрсаткичлар бўйича муваффақиятли якунлашди. Жами 16 миллион сўмлик капитал маблағ ўзлаштирилди. Бу — 24 минг квадрат метр турар-жой бинолари, 1496 ўринли болалар боғчалари, кўпгина дала шийпонлари, маъмурий бинолар ва бошқа объектлар қурилди демакдир. Беш йилликнинг сўнгги йилида «Ленинобод» ва Вотинцев номли колхозларда ҳар бири 600 бош қорамолга мўлжалланган чорвачилик комплекслари фойдаланишга топширилди. Яна бир худди шундай комплексни Ҳамид Олимжон номли колхозда ҳам битказиш арафасида турибмиз.

Яқин-яқингача райондаги кўчма механизациялашган колонна қолоқ қурилиш ташкилотларидан бири эди. Район партия комитети бу қолоқликнинг сабабларини атрофлича ўрганиб, колонна партия ташкилоти билан биргаликда мавжуд камчиликларни йўқотиш тадбирларини ишлаб чиқди. Ана шу тадбирларнинг амалга оширилиши туфайли беш йилликнинг якунловчи йилида коллектив илғорлар қаторидан ўрин олди.

Коллектив муваффақиятларида Давлат Тоҳиров бошлиқ бригада аъзоларининг ҳиссаси салмоқли. Улар айни кунларда ўн биринчи беш йилликнинг иккинчи йили ҳисобига ишламоқдалар. Бригаданинг В. Кулябин, А. Алимов, Н. Окуленко, Т. Кислицина каби қурувчилари бир беш йилликда икки беш йиллик планни бажаришди.

КПСС Марказий Комитетининг КПСС XXVI съездига лойиҳасида **«совет кишиларининг уй-жой шароитлари изчиллик билан яхшилансин, уй-жойларнинг шинамлиги ва уларнинг ободончилик даражаси оширилсин»** дейилади. Программ ҳужжатдаги мана шу вазифани амалга ошириш учун қурувчиларимиз ўн биринчи беш йилликда турар-жой бинолари қуришда сифатни оширишга алоҳида эътибор беришади. Бунинг учун аниқ тадбирлар белгиланмоқда.

Қурувчиларимиз ўн биринчи беш йилликда 20 миллион сўмликдан ортиқ капитал маблағ ўзлаштиришни режалаштиришган.

Х. ТУРДИМАТОВ.

УЗОҚНИ ЯҚИН ҚИЛИБ

Шофёрларимиз ўзлари бошқараётган машиналар икки манзил оралиғида ишдан чиқиб, анча пайтгача йўлда қолиб кетаётганлигидан шикоят қилардилар. Бевақт тўхтаб қолаётган транспортларнинг кўпчилиги ремонтдан чиқиб, эндигина манзилга йўл олган автобуслар эди. Владимир Старцев, Александр Таганов, Нижот Усеинов сингари моҳир слесарь-усталар яхши таклифни ўртага ташлашди. Қайта ремонтга кирган машиналарни дастлаб ким ремонт қилган бўлса ўша слесарь тузатадиган бўлди. Чунки, ишга ҳафсаласизлик билан ёндошганни, техникани пишиқ созламаганлиги сабабли улар бутун коллектив ишлаб чиқариш планига салбий таъсир кўрсатаяпти. Бундай иккиламчи ремонтлар у ёки бу слесарнинг иш планига киритилмайди ва ҳақ тўланмайди. Бу таклиф яхши натижалар берди. Автобуслар ва енгил автомобилларнинг бевақт ишдан чиқиш ҳоллари кескин камайди.

Коллективимиз транспортчилари 1980 йилда 20 миллионга яқин йўловчини манзилларига элтдилар. Паркнинг умумий даромади 2 миллион 428 минг сўмни ташкил этди. Районда биринчилар қатори беш йиллик планни бажардик. Беш йил давомида 88 миллион 800 минг йўловчига хизмат кўрсатилди.

Социалистик мусобақани тўғри йўлга қўйиш яхши самара бермоқда. Мусобақа ғолибларини моддий рағбатлантириш, уларнинг илғор тажрибаларини оммалаштириш ишлаб чиқариш кўрсаткичларини оширишга олиб келди. Бунда Д. Алиев, В. Соломенцев, С. Лямин, А. Ли, А. Ягудин, Р. Йўлдошев сингари моҳир ҳайдовчиларимизнинг хизмати катта. Улар смена топшириқларини 140—150 процентга етказиб бажариш билан бирга пассажирларга намунали хизмат кўрсатмоқдалар.

Коллективимиз аъзолари шу кунларда КПСС Марказий Комитетининг партия XXVI съездига лойиҳасини зўр кўтаринкилик билан ўрганмоқдалар. Лойиҳада **«барча турдаги транспортда пассажирларга хизмат кўрсатиш анча яхшилансин»** дейилади. Бу — биз транспортчилардан янада унумли ишлашни тақозо этади. Лекин аҳолининг ўсиб бораётган талаб ва эҳтиёжларини ҳозирги транспортлар билан қондириш осон эмас. Шунинг учун юқорида келтирилган сатрлардан сўнг лойиҳанинг олтинчи бандига шундай жумлани киритишни таклиф қиламан: **«бунинг учун автобус-таксомотор паркларини ўз вақтида ҳамда етарли миқдорда янги типдаги, хизмат муддати узайтирилган транспорт воситалари билан таъминлаб туриш яхшилансин».**

Э. НАЗАРОВ,
Оққўрғон район автобус-таксомотор паркининг директори.

Республикамиз пойтахтидаги химия-фармацевтика заводи реконструкция қилингач ишлаб чиқариш қуввати бирярим баравар ошди. Эски асбоб-ускуналар янгилари билан алмаштирилди. Бунинг натижасида қатор операциялар механизациллашди ва автоматлашди. Корхонада янги дори-дармонлар ишлаб чиқариш ҳам йўлга қўйилди. Суратларда: ишлаб чиқариш илғори Шарифа Болтабоева нормани доим ортиғи билан бажармоқда, (юқорида), ишлаб чиқариш участкаларининг бирида (пастда).

Г. Пун фотолари. (ЎзТАГ).

МУСОБАҚА ДАВОМ ЭТАДИ

ТОШКЕНТ-ЖИЗЗАХ-ИВАНОВО

МУСОБАҚАДОШ ОБЛАСТЛАР ХАЛҚ ХЎЖАЛИГИ АЙРИМ ТАРМОҚЛАРИНИНГ 1980 ЙИЛДАГИ АСОСИЙ ИШ КЎРСАТКИЧЛАРИ

	Тошкент	Жиззах	Иваново
САНОАТ			
Ишлаб чиқаришнинг ўсиш суръатлари — процент ҳисобида	105,2	111,7	100,6
Реализация планининг бажарилиш проценти	101,9	104,3	101,1
Пландан ташқари реализация қилинган маҳсулот — миллион сўмлик	106,4	10,2	66,2
Маҳсулот реализация қилиш планини бажармаган корхоналар сони	—	4	16
Саноат ишлаб чиқариш ходимлари сонининг ўтган йилга нисбатан ўзгариши — процент ҳисобида	102,1	111,0	98,5
Меҳнат унумдорлиги бўйича планнинг бажарилиш проценти	101,2	106,6	101,6
Меҳнат унумдорлигининг ўсиш суръатлари — процент ҳисобида	103,1	100,7	102,2
Меҳнат унумдорлиги бўйича планни бажармаган корхоналар сони	69	10	82
Корхоналар умумий сонига нисбатан — процент ҳисобида	17	18,9	28,2
Барча турдаги калава ишлаб чиқариш — минг тонна	15,8	—	319,7
Калава ишлаб чиқариш планининг бажарилиш проценти	84,8	—	97,4
Барча турдаги газлама ишлаб чиқариш — миллион погон метр	174,1	—	2203,4
Газлама ишлаб чиқариш планининг бажарилиш проценти	82,4	—	95,1
ҚИШЛОҚ ХЎЖАЛИГИ			
Барча категориядаги хўжаликларда асосий чорвачилик маҳсулотларини харид қилиш планининг бажарилиши, пландан ташқари харид қилинганлари ҳам ҳисобга киради — процент ҳисобида:			
Чорва ва парранда	108,7	100,0	99,5
Сут	115,6	101,5	87
Тухум	111,6	102,1	102
1980 йилда колхозлар ва совхозларда чорвачилик маҳсулотлари етиштириш ва чорванинг маҳсулдорлиги:			
Тирик вазнда сўйиш учун топширилган асосий чорва ва парранда турлари — минг тонна	40,7	16,9	549,0
1980 йилда 1979 йилдагига нисбатан процент ҳисобида	111,1	105,8	110
Жами соғиб олинган сут — минг тонна	158,6	31,5	270,5
1980 йилда 1979 йилдагига нисбатан процент ҳисобида	107,5	111,6	91
Товуқ тухуми етиштириш — миллион дона	297,1	36,3	373,0
1980 йилда 1979 йилдагига нисбатан процент ҳисобида	106,1	118,6	108
Ҳар бир соғин сигирдан соғиб олинган ўртача сут миқдори — килограмм	3419	2416	1697
1980 йилда 1979 йилдагига нисбатан процент ҳисобида	103,1	104,8	92
Ҳар бир товуқдан олинган ўртача тухум миқдори — дона	176	169	221
1980 йилда 1979 йилдагига нисбатан процент ҳисобида	100,0	107,0	104
КАПИТАЛ ҚУРИЛИШ			
Давлат капитал маблағлари ҳисобига амалга оширилгани — процент ҳисобида:			
Капитал маблағ сарфлаш планининг бажарилиши	101,0	98	94
Қурилиш-монтаж ишлари планининг бажарилиши	102,0	98	87
Уй-жой қурилишига капитал маблағ сарфлаш	95,0	96	84
Давлат ва кооператив савдоси товар обороти планининг бажарилиши, умумий овқатланиш ҳам ҳисобга киради — жами процент ҳисобида	101,4	102,5	101
Шу жумладан чакана тармоқ товар обороти	100,5	102,4	101,0
Умумий овқатланиш товар обороти	102,2	102,8	100,2
АҲОЛИГА МАИШИЙ ХИЗМАТ КЎРСАТИШ			
Маиший хизмат кўрсатиш ҳажми планининг бажарилиш проценти — жами	101,0	103	100,4
Шу жумладан шаҳарларда	101,1	106	100,2
Қишлоқларда	100,5	101	101

ДЎСТЛАРИМИЗ ТАЖРИБАСИДАН

ШИРАДОР ВА ТЎЙИМЛИ ОЗУҚА ЦЕХИ

СИРДАРЁ ОБЛАСТЬ БОЁВУТ РАЙОНИДАГИ РУЦКИЙ НОМЛИ СОВХОЗ ФЕРМАСИДА ҚУРИБ ИШГА ТУШИРИЛГАН АРАЛАШ ОЗУҚА ТАЙЁРЛАШ ЦЕХИ ҚАНДАЙ САМАРАЛАР БЕРАЁТИР?

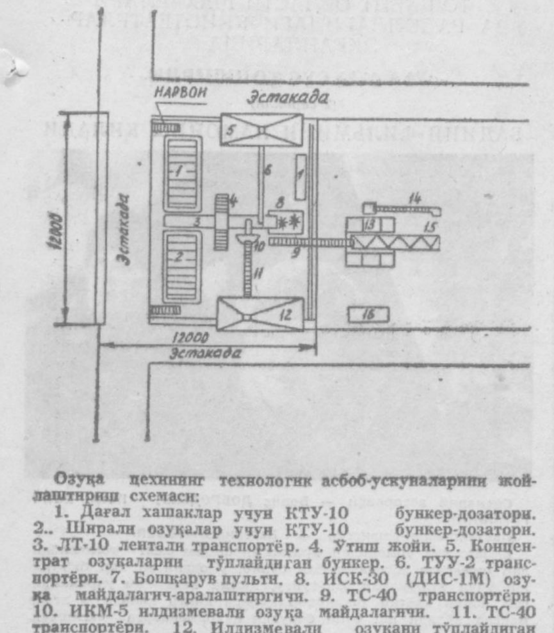

Озуқа цехининг технологик асбоб-ускуналарини жойлаштириш схемаси:

1. Дағал хашаклар учун КТУ-10 бункер-дозатори. 2.. Ширали озуқалар учун КТУ-10 бункер-дозатори. 3. ЛТ-10 лентали транспортёр. 4. Ўтиш жойи. 5. Концентрат озуқаларни тўплайдиган бункер. 6. ТУУ-2 транспортёри. 7. Бошқарув пульти. 8. ИСК-30 (ДИС-1М) озуқа майдалагич-аралаштиргичи. 9. ТС-40 транспортёри. 10. ИКМ-5 илдизмевали озуқа майдалагичи. 11. ТС-40 транспортёри. 12. Илдизмевали озуқани тўплайдиган бункер. 13. С-12 аралаштиргичи. 14. ТС-40 транспортёри. 15. ШВС-40 чиқарувчи шнег. 16. КВ-300 буғ ҳосил қилувчи қозон.

КПСС Марказий Комитетининг жамоат чорвачилигини интенсив ривожлантириш, гўшт, сут, тухум етиштиришни кескин кўпайтириш, маҳсулот сифатини яхшилаш ва таннархини арзонлаштиришнинг кенг истиқбол йўлларини очиб берган июль (1978 йил) Пленумидан сўнг ўтган вақт ичида Руцкий номли совхоз фермасида катта ўзгаришлар юз берди. Биринчи галда ферма давр талаби даражасида реконструкция қилинди. Бутун территория бетон плиталари билан ўралиб, ички йўллар асфальтланди. Ферма ҳовлисида чорвадорлар учун яхши жиҳозланган дам олиш хоналари ва уларнинг оилалари учун замонавий уйлар қуриб берилди.

Чорвачилик маданиятини юксалтиришга қаратилган бу ишлар билан баравар мол туёғини кўпайтириш, уларнинг маҳсулдорлигини ошириш, озуқа базасини мустаҳкамлаш ва сифатини яхшилашга оид бир қатор тадбирлар ҳам амалга ошириб борилди. Натижада, сигирлар қарийб 50 бошга кўпайди. Майда бузоқларни қўшиб ҳисоблаганда фермадаги жами қорамол 925 бошга етди. Муҳими эса, маҳсулдорлик ошди. Масалан, аввалги йилларн ҳар бош сигирдан соғиб олинадиган сут миқдори 3 минг килограммга ҳам етмаётган бўлса, эндиликда бу кўрсаткич 3100 килограммга етай деб қолди. Ч. Усмонова, М. Абдураҳмонова, З. Муҳамадиева сингари тажрибали чорвадорлар ҳозир ўз боқимларидаги сигирлардан кунига 10 килограммдан ошириб сут соғиб олмоқдалар.

Соғин сигирларнинг маҳсулдорлиги, айниқса, 1980 йилга келиб тез суръатлар билан кўтарила бошлади. Бунинг боиси совхоз фермасида ширадор аралаш озуқа тайёрлайдиган цехнинг ишга туширилганидир. Аввалига бу янгиликка ишончсизлик билан қараган ферма ходимлари эндиликда цехни тез ва соз қуриб ишга тушириб берган бунёдкорлардан жуда миннатдор бўлмоқдалар. Чунки, маҳсулот кўпайиб, даромад ошганидан ташқари қишловга жамғарилган озуқа турларини молларга беришга тайёрлаш ва тарқатиш жараёнларидаги оғир қўл меҳнатидан халос бўлишди.

Янги цехдаги барча иш жараёнлари жуда оддий бўлиб, уни икки киши яъни бир оператор ва бир ишчи бемалол бошқаради. Цехда КТУ-10 маркали иккита бункер-дозатор ўрнатилган. Уларнинг бирига сенаж ёки силос, баъзи ҳолларда уларни аралаштириб, иккинчисига эса КИР-1,5 ёки ФН-12 косилкасида майдаланган қуруқ беда, табиий пичан, ёки сомон солинади. Икки томонга биттадан бункер ўрнатилган. Бири омихта ем билан, иккинчиси ҳашаки лавлаги билан тўлдирилади. Оператор марказий бошқариш пультида туриб, агрегатларни ишга солгач, ҳамма озуқа турлари ЛТ-10 лентали транспортёр орқали ИСК-30 аралаштиргич-майдалагич аппаратига келиб тушаверади. Хашаки лавлаги эса илдиз мевали озуқани майдалайдиган ИКМ-5 ёки ИКС-5 маркали агрегат орқали ўтади. Чунки лавлаги йўлакай тоза ювилиши ва майдаланиб, обдон эзилиши лозим.

Тўрт хил озуқа ИСК-30 агрегатида қайта ишланиб, маромига етказилгач, ТС-40 транспортёри орқали цех ташқарисига узатилади ва тўғри прицепга бориб тушади. Прицеп тўлгач, охурларга олиб бориб солинади.

Цехдаги иш жараёнлари бу билан тугамай, қўшимча жараёнларни улаб кетиш мумкин. Масалан, цех ташқарисига С-12 буғловчи агрегат ҳамда буғ ҳосил қилиб берадиган қозон ўрнатилган. Цех ичкарисидаги ИСК-30 агрегатида қайта ишланган тайёр озуқа лентали транспортёр орқали С-12 агрегатига келиб тушади. Бу ерда озуқа икки соат давомида буғланади сўнгра тайёр бўлган аралашма озуқа яна транспортёр орқали прицепларга солиниб, ёш молларга ва чўчқаларга ташиб берилади.

Зарур бўлиб қолган пайтда С-12 агрегати билан буғ қозонидан алоҳида фойдаланиш мумкин. Бунда қуруқ сомон ва похолга маълум миқдорда омихта ем қўшиб, С-12 агрегатига солинади ва буғ юборилади. 2—3 соат давомида юқори ҳароратда буғланган бу озуқа молларга берилганда юз фоиз истеъмол бўлиб, нушхўрт чиқмайди.

Совхоз фермасида ишга туширилган бу ноёб озуқа цехининг довруғи қисқа вақт ичида бутун республикага ёйилди. Кўплаб область ва районлардан мутахассислар келиб, цехнинг иш жараёнлари билан қизиқиб танишмоқдалар, унинг самарасини ўрганмоқдалар. Чунки, мана шундай цехга эга бўлган, уни тўғри ишлата олган ҳар бир хўжаликнинг фақат фойда кўриши аниқдир.

Цехнинг энг муҳим афзалликларидан бири шуки, бу ерда қайта тайёрланган озуқа ширадор ва тўйимли бўлиб, моллар иштаҳа билан истеъмол қилади ва тўла ҳазм бўлади. Натижада сигирнинг сути кўпаяди, қуюқлашади ва сортлилиги ошади.

Иккинчидан, цехга ўрнатилган агрегатлар озуқа турларини танламай қайта ишлаб чиқараверади. Масалан, қуруқ беда ўрнига янтоқ, қамиш сингари мол қуруқ ўзини емайдиган ўсимликларни ҳам майдалаб қўшиш мумкин. Демак, озуқа запаси кўпаяди. Бундан ташқари қайта ишлаб берилиб, тежалади ва рационни анча бойитиш имкониятига эга бўлинади. Озуқани тобора кўпроқ истеъмол қила бошлаган сигир эса сутини ҳам кўпайтириб боради.

Учинчидан, қайта ишланган озуқа таркибидаги қуруқ беда ёки сомон (янтоқ, қамиш), сенаж ёки силос, омихта ем, ҳашаки лавлаги бош зоотехник тузган рациондаги миқдорда бўлиб, молларга тенг тарқатилади. Чунки, ИСК-30 агрегатига озуқанинг қайси туридан қанча миқдорда тушиши лозимлигини рационга қараб операторнинг ўзи бошқариб боради.

— Ҳозир ҳар соатда 7—8 тонна аралаш озуқа тайёрлаяпмиз,— дейди оператор Маматқул Умиров.— Аммо, цех қувватини янада ошириш мумкин. Бунинг учун КТУ-10 бункер-дозаторларга солинаётган дағал хашак, албатта, майда қирқилган (8—10 сантиметр) бўлиши керак. Сенаж ҳам далаларда ўрилаётган пайтидаёқ майда қирқилиб сўнг бостирилган бўлиши зарур. Акс ҳолда қуруқ ҳашак ҳам сенаж ҳам бункер-дозаторнинг узатувчи механизмлари орасига тиқилиб қолаверибб, агрегатларни тез-тез тўхтатиб, тозалаб туришга тўғри келади.

Операторнинг фикрига қўшилиш керак. Чунки, ҳозир республика хўжаликларида 1200 дан зиёд озуқа цехи ишлаб турибди. Улар турли лойиҳа ва схемалар асосида қурилган бўлиб, озуқа тайёрлаш технологияси ҳам бирбиридан фарқ қилади. Бинобарин, иш жараёнларида бир қатор қийинчиликларга дуч келинади. Руцкий номли совхоздаги янги озуқа линияси эса бир қатор афзалликларга эгадир.

— Шундай озуқа цехини қуриб ишга тушириш хўжаликка 40—45 минг сўмга тушар экан,— дейди совхоз ишчилар комитетининг раиси Мирзаҳамдам Ҳайдаров.— Йирик чорвачилик комплекси ва фермасига эга бўлган хўжаликлар учун бу анча арзон. Бизнинг совхозимиздаги шароитда бундай цех икки йилдан кечикмай ўзини оқлаши мумкин.

КПСС Марказий Комитетининг Асосий йўналишлар лойиҳасида озуқа ишлаб чиқаришни кўпайтириш, уларни жамғариш, сақлаш ва молларга беришдан аввал қайта ишлаш масаласига катта ўрин берилган. «Мамлакатда,— дейилади лойиҳада,— чорвачиликнинг ишончли ҳамда балансли озуқа базасини яратиш юзасидан комплекс программани ишлаб чиқиб, уни амалга оширишга киришиш ниҳоясига етказилсин». Бунда, сўзсиз, ҳамма фермаларда чорва моллари бош сонига ва шу ферманинг қайси соҳага ихтисослашганлигига қараб озуқа цехларини қуриш ҳам назарда тутилган. Ана шу кўрсатмаларга амал қилиб озуқани тайёрлаш ва қайта ишлашнинг қулай технологиясига эга бўлган янги озуқа линияларини барпо этиш чорвадорларимиз олдида турган асосий вазифалардан биридир.

А. ЙУЛДОШЕВ,
«Тошкент ҳақиқати»нинг махсус мухбири.

МУКОФОТ МУБОРАК

(Боши 1-бетда).

Горячев Геннадий Григорьевич — Азот саноати ва органик синтез маҳсулотлари Давлат илмий-тадқиқот ва лойиҳалаш институти Чирчиқ филиалининг директори.

Гудирин Пётр Дмитриевич — 7-кўприк қурилиш трестининг 13-кўприк қурилиши отряди арматурачиси.

Доровский Валерий Васильевич — «Средазтепломонтаж» тресты Тошкент ихтисослашган «Монтажхимзашита» бошқармаси футеровкачилар бригадири.

Живов Владимир Иванович — «Уралметаллургмонтаж» тресты механизация бошқармасининг асбобсоз слесари, Свердловск области.

Заблоцкий Анатолий Владимирович — «Средазтепломонтаж» тресты Тошкентдаги ихтисослашган «Монтажхимзашита» бошқармасининг футеровкачилар бригадири.

Ибрагимов Эскандер Нафеевич — «Узстройтранс» ишлаб чиқариш автотранспорт бирлашмаси 10-автобазасининг автомобиль ҳайдовчиси.

Имомгалиев Фанс Имомгалиевич — «Узстроймеханизация» тресты 93-механизациялашган кўчма колоннаси экскаватор машинисти.

Эштоев Аваз Расулович — 93-ихтисослашган трест Чирчиқдаги «Промтехмонтаж» монтаж бошқармасининг монтажчи слесарлар бригадири.

Кадирлеев Ҳамза Ҳалилович — ихтисослашган 4-қурилиш монтаж тресты 165-механизациялашган кўчма колоннасининг том ёпувчилар бригадири.

Кейс Александр Николаевич — Чирчиқдаги «Электрохимпром» ишлаб чиқариш бирлашмаси слесари.

Ким Эрвин Робертович — «Узбекгидроэнергострой» Давлат қурилиш монтаж тресты ихтисослаштирилган ишлар бошқармаси слесармонтажчиси.

Кондратьев Константин Иванович — 160-қурилиш тресты «Чирчикхимстрой» қурилиш бошқармаси комплекс бригадаси бригадири.

Корнейчук Виктор Николаевич — «Средазспецавтоматика» ишлаб чиқариш бирлашмаси Тошкент ихтисослашган область монтаж ва созлаш бошқармасининг электр монтажчиси.

Кочетов Александр Дмитриевич — «Узбекгазстрой» тресты 1-қурилиш-монтаж бошқармаси монтажчи слесари.

Крижановский Борис Аврамович — «Узстроймеханизация» тресты 93-механизациялашган кўчма колоннаси экскаватор машинисти.

Кульбацкая Валентина Григорьевна — ихтисослашган 4-қурилиш-монтаж тресты 165-механизациялашган кўчма колоннаси том ёпувчиси.

Лазоревский Олег Николаевич — «Узстальконструкция» тресты Тошкент «Стальмонтаж» монтаж бошқармасининг монтажчи слесари.

Маас Иван Робертович — «Узстроймеханизация» тресты 93-механизациялашган кўчма колоннаси экскаватор машинисти.

Матов Консибой Маханович — Чирчиқдаги «Электрохимпром» ишлаб чиқариш бирлашмаси насос қурилмалари машинисти.

Мешков Иван Михайлович — «Средазтепломонтаж» тресты Чирчиқ «Химзашита» монтаж бошқармаси иш юритувчиси.

Миникаев Шавкат Асхатович — «Средазхимремстроймонтаж» тресты Олмалиқдаги 7-ремонт-қурилиш-монтаж бошқармасининг монтажчи слесари.

Миннигалиева Фарида Миннигалиевна — ихтисослашган 4-қурилиш-монтаж тресты 165-механизациялашган кўчма колоннаси том ёпувчиси.

Нагайбеков Раунл Ҳайевич — 93-ихтисослашган трест Чирчиқ «Промтехмонтаж» монтаж бошқармасининг катта иш юритувчиси.

Нуъманова Рашида Зокировна — 160-қурилиш тресты бинокорлик материаллари ишлаб чиқарувчи комбинат мотористкаси.

Огай Геннадий Федорович — 93-ихтисослашган трест Тошкент «Энергомонтаж» ихтисослашган монтаж бошқармасининг электр пайвандчиси.

Пеплов Василий Фотеевич — «Волгопродмонтаж» тресты Куйбишев ихтисослашган монтаж бошқармасининг монтажчи слесарлар бригадири, Куйбишев области.

Полигнотов Леонид Владимирович — 93-ихтисослашган трест Тошкент «Энергомонтаж» ихтисослашган монтаж бошқармасининг монтажчи слесари.

Портняшкин Михаил Петрович — 160-қурилиш тресты бинокорлик материаллари ишлаб чиқарувчи комбинат арматурачиси.

Приходько Иван Иванович — «Казмонтажавтоматика» ихтисослашган трест Тошкент ихтисослашган монтаж бошқармасининг монтажчи слесарлар бригадири.

Пруцев Василий Иванович — 93-ихтисослашган трест Чирчиқдаги «Промтехмонтаж» монтаж бошқармасининг кран машинисти.

Реутова Клавдия Григорьевна — «Средазтепломонтаж» тресты Тошкент «Монтажхимзашита» бошқармасининг футеровкачиси.

Солиҳов Ҳамид Аҳмеддинович — «Средазтепломонтаж» тресты Чирчиқ «Химзашита» монтаж бошқармаси изоляция қилувчиси.

Сафарбоев Болтобой — 160-қурилиш тресты 307-механизациялашган кўчма колоннаси дурадгори.

Скируху Иван Николаевич — «Узстроймеханизация» тресты 93-механизациялашган кўчма колоннаси бульдозер машинисти.

Смирнов Виктор Александрович — «Промвентиляция» тресты 4-Москва монтаж бошқармасининг вентиляциячи слесарлар бригадири, Москва шаҳри.

Степанов Николай Петрович — «Оргхим» тресты Новомосковск бошқармасининг катта аппаратчиси, Тула области.

Стригина Валентина Григорьевна — 160-қурилиш тресты «Чирчикжилстрой» қурилиш бошқармасининг сувоқчи-бўёқчилар бригадири.

Тарасов Тимофей Иванович — «Узэлектромонтаж» тресты Чирчиқ монтаж бошқармасининг автомобиль ҳайдовчиси.

Толмачев Александр Иванович — «Узстальконструкция» тресты механизация бошқармасининг ремонтчи слесари.

Туропов Йўлдош — 160-қурилиш тресты 307-механизациялашган кўчма колоннаси комплекс бригадаси бригадири.

Тиванюк Фёдор Автономович — «Узстальконструкция» тресты механизация бошқармасининг кран машинисти.

Ҳайитов Алишер Тожиалиевич — 160-қурилиш тресты 17-механизациялашган кўчма колоннаси мастери.

Холмуродов Абдуҳамид Каримбоевич — «Узстроймеханизация» тресты 93-механизациялашган кўчма колоннаси кран машинисти.

Ҳамматов Ҳакимян Хикматуллович — «Узтрансспецстрой» ишлаб чиқариш бирлашмаси 15-механизациялашган кўчма колоннасининг қувур ётқизувчиси.

Ҳасанов Равиль Аҳметович — «Двигательмонтаж» тресты Ростов-Дондаги ихтисослашган монтаж бошқармасининг электр пайвандчиси.

Хван Петр Владимирович — «Узстальконструкция» тресты механизация бошқармасининг кран машинисти.

Холматов Парпи — «Узстальконструкция» тресты Тошкент «Стальмонтаж» монтаж бошқармасининг монтажчи слесари.

Хоменок Любовь Михайловна — 160-қурилиш тресты 277-механизациялашган кўчма колоннаси сувоқчиси.

Хусаенов Муҳаммад-Гату Гибадуллинович — Чирчиқдаги «Электрохимпром» ишлаб чиқариш бирлашмаси ремонтчи слесари.

Шарипов Марат Маҳкамович — 160-қурилиш трестининг кичик механизация участкаси мастери.

Шаюк Николай Иванович — «Узстальконструкция» тресты Тошкент «Стальмонтаж» монтаж бошқармасининг монтажчи слесари.

Шиляев Владимир Семёнович — «Ташкентводстрой» тресты 4-механизациялашган кўчма колоннаси дурадгори.

Эрежапов Шевкет Рашитович — 160-қурилиш тресты 225-ишлар бошлиғи бошқармасининг ғишт терувчилар бригадири.

Йўлдошев Умар — «Средазтепломонтаж» тресты Чирчиқ «Химзашита» монтаж бошқармасининг изоляция қилувчиси.

Яруслаев Владимир Шокирович — 93-ихтисослашган трест Чирчиқдаги «Промтехмонтаж» монтаж бошқармасининг монтажчи слесарлар бригадири.

СССР Олий Совети Президиумининг Раиси
Л. БРЕЖНЕВ.

СССР Олий Совети Президиумининг секретари
М. ГЕОРГАДЗЕ.

Москва, Кремль,
21 январь, 1981 йил.

КПСС XXVI СЪЕЗДИ ДЕЛЕГАТЛАРИ

ОРЗУХОННИНГ ОРЗУЛАРИ

Орзухон фабрика ҳовлисига кириши билан ўзини ҳамкасблари даврасида кўрди. Ҳамма уни табрикларди. Шогирдлари Ҳафиза билан Комила эса ёш боладек беҳад қувнаб устозининг бўйнига осилиб олишди...

— Қандай бахтлисиз, опа, ҳар ким ҳам сиздек бўлавермайди.

— Шогирдлар устозидан ўзиши керак, — Орзухон опа шундай дер экан, ҳавас билан унга қараб турган опасингил сергак тортгандек бўлишди. — Мана кечагина менсиз машина олдига келолмас эдингиз. Бугун мустақил ишчисиз. Смена топшириқларини ҳам 110—115 процентга етказяпсиз. Буолма Жўраева — жаранглар фамилия, шундай эмасми?! Нега энди фабрикамизда Ҳафиза ёки Комила Жўраева жарангламас экан...

Қизлар смена бошланганлиги учун жилмайибгина хайрлашишди. Икматова цехга кириб кетаётган опасингил Жўраеваларни кузатар экан, алланечук ўзи фабрикада эндигина иш бошлаган даврини эслади.

1957 йилнинг ёзи эди. Фабрика оёққа тураётган пайт. Корхона учун ишчи кучи жуда зарур. Орзухон опаси Тожихонга қизиқиб фабрикага келди. Илгарилари у оёқ кийимлари тикиш, деганда аввало бигиз, ип ва бошқа шунга ўхшаш қўл қуролларини кўз олдига келтирарди. Бу ерда эса ҳамма ишни машиналар бажаряпти

Ўша йили мактабни туғаллаб, фабрикага ишга кирди. Аввалига қийналди. Ишга кўникиш осон бўлмади. Бу ерга келганидан гоҳо афсусланди ҳам.

— Ғалаба ғойибдан келмайди, қизим, интилиш, изланиш ва яна интилиш керак. — Павел Семёнович Крахмальний ҳам устоз, ҳам кекса ветеран сифатида унга далда берди. — Ичингда айтаётгандирсан, сизнинг тажрибангиз бор-да, — деб. Тўғри, лекин сенда ёшлик ғайрати, шижоат бор. Сен аввало ўзинг учунгина эмас, халқинг учун, омма, коллектив учун ишлаётганингни, меҳнатинг қанчалик масъулиятли эканлигини ҳис қилишинг керак. Бу ҳазил гап эмас. Кекса кишичалик йўқмисан? Бўш келма, ҳаракат қилсанг мендан ҳам ўзиб кетаоласан. Ўшанда мен ҳам «шогирдим!» деб кўкрак кериб юраман.

Орзухон шу суҳбатдан сўнг устоз орзуларини ҳам, ўз орзуларини ҳам амалга оширишни кўнглига тугиб қўйди.

Ҳозир П. Крахмальний кексалик гаштини суряпти. Тантанали равишда пенсияга кузатилганига ҳам анча бўлди. Яқинда Орзухон ГДРда туристик саёҳатда бўлганида беихтиёр устозини эслади.

...Меҳмонхонанинг пастки қаватида жойлашган кичик магазин. Пештахтада бежиримгина оёқ кийимлари тахлаб қўйилган. Пойафзалчи эмасми, Орзухон магазинга кирди. У ердаги моллар ичида ўзига таниш моделларни излай бошлади.

— Сиз СССРданми? — ёнидаги турист ёқимли талаффуз билан рус тилида мурожаат қилди.

— Ҳа, Ўзбекистондан.

— Коммунистмисиз?

— Албатта, нима эди?

— Туристлар ўзи шунақа бўлади: ҳамма нарсага қизиқувчан. Партия ходими бўлсангиз керак?

— Йўқ, оддий ишчиман. Пойафзалчи. Шунинг учун ўзига тортди бу моллар. Ўзингиз қаердансиз?

— Ғарбдан. Билмайсизми, нега сизда партиялар кўп эмас, фақат битта?

«Ғарбда ҳам ҳар хил одамлар яшайди. Лекин бу ким бўлди?»

— Биласизми, халқимиз коммунизм қуриш мақсадида яшамоқда, ижод қилмоқда. Уларнинг ташвиши ҳам, интилиши ҳам бир йўналишда. Ғояси ҳам бир. Демак, ўзгача партиянинг ҳожати ҳам йўқ. Коммунистик ғоя...

— Ғоя?! Нима ўзи у? Киши ундан моддий озуқа олиши мумкинми? — Номаълум турист ўзининг бебурд фалсафаси билан лол қолдирмоқчи эканлигини Икматова энди тушунди. Лекин «шундаймикан?» деган гумонда яна туристга қаради: у айёрона назар солиб, тиржайиб турарди. Ўзбекистонлик аёл бўш келмади.

Икматованинг ватандошлари тортишув бўлаётганда бошқа иш билан овора эди. Суҳбат шу ерга келганда дугоналари Орзухонни қўлтиғидан олиб, кўчага бошлашди.

Сафар тугади. Икматова Янгийўлга қайтди. Лекин, анча пайтгача бўлган воқеа хотирасидан ўчмади. Уни ўйлантирди. «Нега ҳамма нарса, ҳатто ғоя шахсий манфаатга тобе бўлиши керак. Аммо буни чет эллик жанобга тушунтириб бўлмайди. Чунки бу нарса фақат совет кишиси характерига хос. Агарда ўшанда «Бу ёқларга бепул путёвка билан келганман», деганимда борми. Ёки бир беш йилликда икки беш йилликни бажариш ташаббусига қўшилиб, 2,5 йилда шахсий беш йиллик планимни тугатганим эвазига мукофот сифатида беришган, деганимда жаноб албатта ҳайрон бўларди. Кейин «демак беш йилда ўн йиллик пул олган экансизда» дейиши аниқ эди. Чунки, бундайларнинг мақсади ҳам, масҳаби ҳам битта — пул. Орзухон шуларни ўйлаб кулибгина қўйди.

«Интилиш, изланиш ва яна интилиш» — Орзухон устозининг бу сўзларини сира унутмайди. У интилувчанлиги, тиришқоқлиги учун тез орада ўз касбининг устаси бўлиб етишди. Илғорлар сафидан ўрин олди. Иш тажрибасини кўплаб ёшларга ўргатди. Янги резервларни топиб, уларни ишга солди, меҳнат унумдорлигини оширди. 1969 йилда унга юксак ишонч билдириб, КПСС сафига қабул қилишди. Бу ёш коммунистни янги ғалабалар сари илҳомлантирди.

У бир беш йилликда икки беш йилликни бажариш ҳақидаги ватанпарварлик ҳаракати бошланганда биринчилар қатори бу ташаббусни маъқуллади. Ўзи ҳам коммунист сифатида намуна кўрсатди.

1978 йил июнь. Илғор пойафзалчи 2,5 йилда шахсий беш йиллик топшириқларини бажарганлиги ҳақида рапорт берди. Пландан ташқари бир неча минг сўмлик маҳсулот ишлаб чиқарди. Қимматбаҳо хомашёлар тежаб қолинди, кўплаб шогирдларни ўзига эргаштирди...

Кунн кеча коллектив меҳнат аҳли Орзухонни янги ишонч, янги ҳурмат билан қизғин табриклади. У шонли Коммунистик партиямиз XXVI съездига делегат қилиб сайланди.

Янгийўл пойафзал фабрикасининг донгдор ишчиси, шаҳар Советининг депутати, КПСС XXVI съезди делегати Орзухон Икматова шу кунларда 1986 йилнинг апрель ойи ҳисобига меҳнат қилмоқда.

М. МИРАЛИМОВ.

ПБИП МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИНИНГ ПЛЕНУМИ

ВАРШАВА, 11 февраль. (ТАСС). Бу ерда ПБИП Марказий Комитетининг 8-пленуми бўлиб ўтди. Пленум қатнашчилари ПБИП Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, Марказий Комитет секретари Т. Грабскийнинг «Касаба союзлари фаолияти шароитларини ва социалистик характерини шакллантириш соҳасида партиянинг вазифалари» тўғрисида ПБИП Марказий Комитети Сиёсий бюроси номидан қилган докладини тингладилар.

Пленум ПБИП Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, Марказий Комитет секретари К. Барчиковскийнинг ПБИП Марказий Комитети Сиёсий бюросининг иши тўғрисида берган ахборотини ҳам тинглади.

Доклад юзасидан мунозараларда 25 киши қатнашди. Пленум «Касаба союзлари фаолияти шароитларини ва социалистик характерини шакллантириш соҳасида партиянинг вазифалари тўғрисида» қарор қабул қилди.

Пленум ПБИП Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси Ю. Пиньковскийнинг ўзини ПХР Министрлар Совети Раиси вазифасидан озод этиш тўғрисидаги илтимосини маълумот учун қабул қилди.

ПБИП Марказий Комитети ПХР сеймининг яқин вақт ичида бўладиган сессиясида ПБИП Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, армия генерали Войчех Ярузельскийни ПХР Министрлар Совети Раиси лавозимига таклиф этиш тўғрисида қарор қабул қилди.

ПБИП Марказий Комитетининг биринчи секретари С. Каня пленумда якунловчи нутқ сўзлади.

Дунё овози

ЖАҲОН ТИНЧЛИК КЕНГАШИНИНГ БАЁНОТИ

ХЕЛЬСИНКИ, 10 февраль. (ТАСС). Америка янги маъмурияти вакилларининг баёнотлари муносабати билан жаҳон тинчлик кенгаши чуқур ташвиш изҳор этди. Бу баёнотлар Оқ уйнинг халқаро кескинликни ва қуролланиш пойгасини кучайтиришга олиб борадиган сиёсат ўтказиш нияти борлигидан далолат беради.

АҚШ мудофаа министри К. Уайнбергернинг нейтрон қуроли ишлаб чиқариш планларини қайтадан тиклаш нияти айниқса хатарлидир. Вашингтон вакилларининг бошқа иғвогарлик ва ҳақоратомузлик руҳидаги баёнотлари муносабати билан эса Уайнбергер тасвирлаб берган планлар тағин ҳам даҳшатли эканлиги равшан бўлади, деб таъкидланади жаҳон тинчлик кенгашининг бу ерда эълон қилинган баёнотида.

Америка маъмурияти вакилларининг АҚШ ҳарбий қудратини кўпайтириш руҳидаги нутқлари, дейилади ҳужжатда, нейтрон қуроли хусусидаги планларнинг ўртача олисликка учадиган Америка ядро ракеталари янги авлодини жойлаштириш планлари билан бирга қўшилиши жиддий таҳлика туғдирадиган аҳволни вужудга келтиради.

Пентагоннинг Европа қитъасида ва ер куррасининг бошқа районларида янги оммавий қирғин қуролини жойлаштириш хусусидаги режалари Европа халқларини ҳақли равишда ташвишга солмоқда, деб уқтиради жаҳон Тинчлик кенгаши. Бу режалар Европа учунгина эмас, шу билан бирга Ўрта денгиз ва Форс кўрфази мамлакатлари учун ҳам хатарлидир.

Холис ниятли барча кишиларни жаҳон Тинчлик кенгаши НАТОнинг вужудга келган кучлар нисбатини ўзгартиш йўлидаги уринишларига қарши курашни активлаштиришга, қуролланиш пойгасини тўхтатиш ва қуролсизланиш учун, СҚЧ-2 шартномаси дарҳол ратификация қилиниши учун курашни кучайтиришга чақирди. Жаҳон Тинчлик кенгашининг баёнотида оммавий қирғин қуролининг янги турларини, шу жумладан нейтрон бомбасини ғарбий Европада жойлаштиришга қарши кескин курашни авж олдириш зарурлиги таъкидлаб ўтилади.

Жаҳон Тинчлик кенгаши нейтрон бомбасини қонун билан тақиқлаб қўйишга, Пентагон авж олдириб юборган қуролланиш пойгасини тўхтатишга, оммавий қирғин қуролининг ҳамма турларини ман этишга даъват қилади.

ФЕСТИВАЛЬ ДАВОМ ЭТАДИ

Чирчиқдаги А. Навоий номли кинотеатр фойеси бир қатор янги фотосуратлар билан бойиди. Кейинги йилларда Марказий ва иттифоқдош республикалар киностудияларида суратга олинган кинофильмлардан кадрлар кўринарли жойга қўйилган.

Дид билан ёзилган афишалар эса бадиий фильмлар кинофестивалидан хабар беради. Бу кинофестиваль КПСС XXVI съездига бағишланади.

Худди ана шундай манзарани шаҳардаги «Октябрь» ҳамда «Антошка» кинотеатрларида ҳам кўриш мумкин. Чирчиқ шаҳар кинолаштириш дирекцияси кинотеатрларда турли тадбирлар ўтказиш, янги фильмларни пропаганда қилиш, томошабинлар талаб ва дидларига қараб асарлар танлаш борасида бой тажриба тўплаган. Шунинг учун ҳам кинотеатрлар ҳамиша томошабинлар билан гавжум бўлади. Шаҳар киночиларининг эришган ютуқлари муносиб тақдирланмоқда. Улар 1980 йилда қўлга киритган ютуқлари учун Москвадаги Бутуниттифоқ Халқ хўжалиги ютуқлари кўргазмасининг иккинчи даражали дипломига сазовор бўлишди.

— Бундай мисолларни областимизнинг бошқа шаҳар ва районларидан ҳам келтириш мумкин, — дейди область кинолаштириш бошқармасининг бошлиғи Қ. Дониёров,— масалан, Ангрен шаҳридаги «Ангрен», Олмалиқ шаҳридаги «Космос» ва Урта Чирчиқ районидаги Ленин номли кинотеатрларда ҳам ҳар бир тадбир зўр уюшқоқлик билан ўтказилади.

Янги йилда бу ютуқларни янада мустаҳкамлаш, ҳар бир кинотеатрни оммавий-сиёсий ва маданий тадбирлар ўтказиш марказига айлантириш режаланмоқда.

Ҳақиқатан ҳам, областимиз киночиларининг томошабинларга хизмат кўрсатиш маданиятини ошириб бораётганлиги эътиборга лойиқдир. Айни кунларда ишлаб турган мавжуд 17 кинотеатрнинг ҳаммаси замонавий жиҳозлар билан безатилган. Янги аппаратлар ва бошқа техника воситалари фильмлар намойиш қилиш сифатини оширмоқда.

Йил сайин кинотеатрлар сони ҳам ортиб бормоқда. Биргина ўтган йилнинг ўзида Бекобод шаҳридаги 11-микрорайонда 300 ҳамда 400 ўринли ёзги ва қишки, Ғалаба районидаги Мингчинор посёлкасида 300 ўринли кинотеатрлар қуриб фойдаланишга топширилди. Айни кунларда бу ерларда ҳам партия съездига бағишланиб ўтказилаётган фестиваль зўр муваффақият билан давом этмоқда.

Бадиий фильмлар кинофестивали кунларида томошабинлар барча Иттифоқдош республикалар киностудияларида суратга олинган асарлар билан танишаётирлар. Уларга, айниқса, Украинанинг Довженко номли ва Одесса киностудияларида суратга олинган , «Махсус топшириқ олган отряд», «Щчорс», «Эртага келинг», «Сен фақат йиғлама», Озарбайжон киностудиясида ишланган «Насимий» «Орқадан урилган зарба», Қозоғистон киностудияси маҳсулотларидан «Элчилар шошилмоқдалар», «Қон ва тер», «Саҳродаги қувиш» фильмлари манзур бўлаётир.

Кинофестиваль фильмларини намойиш этишда Янгийўл районидан Муҳаммаджон Комилов, Тошкент районидан Қўчқор Алиметов, Орджоникидзе районидан Юрий Димитров, Бўстонлиқ районидан Ғиёс Нажимов каби тажрибали киномеханикларнинг ҳиссаси каттадир. Яна шуниси диққатга сазоворки, фестиваль фильмлари кўчма киноқурилмалари воситасида областимизнинг узоқ қишлоқларида, чорвачилик отарларида ҳам кўрсатилмоқда.

З. МУҲАММАДЖОНОВ.

ВАТАНИМИЗ БЎЙЛАБ

АРМАНИСТОН якка буюртмалар қабул қилувчи «Наири» ихтисослаштирилган пойафзал ишлаб чиқариш бирлашмаси ҳар йили 13 миллион сўмликдан кўпроқ маҳсулот реализация қилади. Пойафзалчилар йил давомида эса 100 дан ортиқ эркаклар ва аёллар оёқ-кийимларининг янги нусхаларини ишлаб чиқаришга жорий қилмоқдалар.

Суратда: техник технолог Марина Искандарян 1981 йил пойафзали нусхалари билан.

ЯҚИНДА СССР Фанлар академияси Сибирь бўлимининг иқтисодий масалалар билан шуғулланувчи экспедицияси Шимолий денгиз йўли бўйлаб сафардан қайтди. Олимлар 45 кун давомида Архангельскийдан Анадиргача сувда 4100 миль, самолёт ва вертолётларда 10 минг километрдан кўпроқ йўл босиб ўтдилар. Экспедиция иши натижалари Шимолни ўзлаштириш масаласини ҳал қилишга ёрдам беради.

Суратда: Олимлар мамлакатнинг энг чекка шарқий нуқтасида.

СУМСК областидаги «Укрнефтегазпереработка» ишлаб чиқариш бирлашмасининг Кчановск газни қайта ишлаш заводи коллективи ўтган йили мамлакатга плandan ташқари 8,5 миллион куб метрдан кўпроқ газни қайта ишлаб берди.

Суратда: коммунистик меҳнат зарбдори Наталья Платонова. Илғор ишчини яқинда КПСС аъзолигига қабул қилдилар.

А. ПОЛЯКОВ, Н. ГРИЦЕНКО, А. БАДАЛЯН фотолари. (ТАСС фотохроникаси).

Реклама ва эълонлар

ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ КИНОФИЛЬМЛАР ПРОКАТИ КОНТОРАСИ

февраль ойида

ТОШКЕНТ ОБЛАСТИ ШАҲАРЛАРИ ВА РАЙОНЛАРИДАГИ КИНОТЕАТРЛАР ЭКРАНЛАРИДА

«ЎТА МАХСУС ТОПШИРИҚ»

(2 серияли)

БАДИИЙ ФИЛЬМИНИ НАМОЙИШ ҚИЛАДИ

Сценарий авторлари — Борис ДОБРОДЕЕВ, Петр ПОПОГРАБСКИЙ

Постановкачи-режиссёр — Евгений МАТВЕЕВ.

Е. Матвеев томонидан яратилган фильм кенг томошабинлар оммасига мўлжалланган бўлиб, у оддий ва ҳар бир киши учун тушунарли ҳис-туйғу, ҳамма вақт ҳам учрамайдиган, лекин ҳаётий тақдирлар ҳақида ҳикоя қилади, у ягона мақсад йўлида иш олиб борувчи қаҳрамонларга бағишлангандир.

Буларнинг ҳаммаси Улуғ Ватан уруши йилларида фронт орқасидаги меҳнаткашлар — қисқа муддатда фронтга ўзининг «ИЛ-2» штурмчи самолётини етказиб берган авиация заводи ходимлари ҳамда картинанинг бош қаҳрамони — авиация заводи директори Сергей Кириллов (унинг ролини Е. Матвеев ўйнаган) қаҳрамонлигига бағишланган «Ўта махсус топшириқ» янги фильмида мужассамлашган. Қобилиятли ташкилотчи, адолатли ва эътиборли раҳбар Кириллов халқ билан урушнинг машаққатли кунларини бошидан кечиради ва фронтдаги ғолибликдан хурсанд бўлади.

Фильмда кўпгина қизиқ актёрлик ишлари мавжуд. Лекин, Людмила Гурченко томонидан яратилган Эльвира Лунина образини алоҳида таъкидлаб ўтишга тўғри келади. У ўзининг янги ижодида олдингиларини такрорламайди, Эльвира Лунина қиёфасида аёллар характерининг янги қирраларини акс эттиради.

Бошқа ролларни Б. ЗАКЛУННАЯ, А. ПАРРА, Н. КРЮЧКОВ, В. САМОЙЛОВ, Е. КИНДИНОВ ва Г. ЮХТИНлар ижро этишган.

«Ўта махсус топшириқ» фильмини Тошкент области районлари ва шаҳарларидаги қуйидаги кинотеатрларда кўришингиз мумкин:

«АНГРЕН» кинотеатри (15-22) — Ангрен шаҳри.
«ЮБИЛЕЙ» кинотеатри (15-24) — Бекобод шаҳри.
«КОСМОС» кинотеатри (15-27) — Олмалиқ шаҳри.
«ПОБЕДА» кинотеатри (15-26) — Янгийўл шаҳри.
«ВАТАН» кинотеатри (15-23) — Чиноз районн.
НАВОИЙ НОМЛИ кинотеатр (15-29) — Чирчиқ шаҳри.

«Мосфильм» киностудияси маҳсулоти.

ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ КИНОФИЛЬМЛАР ПРОКАТИ КОНТОРАСИНИНГ АХБОРОТ РЕКЛАМА БЎЛИМИ.

Спорт

СЎНГГИ ТАРАДДУД

Футболчилар мавсумга кўраётган тараддудга якун ясамоқдалар. Яна бир ҳафтадан кейин СССР Кубоги учун расмий ўйинлар ҳам бошланиб кетади.

«Пахтакор» бугун Чимкентда «Қайрат» футболчилари билан ўртоқлик учрашуви ўтказади. Утган душанба куни эса «Қибрай» стадионида шу командалар ўртасида ўйин бўлди. Маълумки «Қайрат» «Неделя» ҳафталиги мукофоти учун Москвада ўтказилган халқаро турнирда бош совринни қўлга киритган эди. Пахтакорчилар эса Фарғонада ўтказилган турнирда биринчи бўлишганди. Бу икки команда ўртасидаги учрашув ҳамиша кескин ва қизиқарли ўтиши билан мухлисларни жалб этиб келади. Бу сафар ҳам шундай бўлди. «Қайрат» биринчи бўлиб ҳисобни очди. Қозоғистон футболчилари яна олдинга чиқишлари мумкин эди. Лекин дарвозабон Александр Яновский ўн бир метрли жарима тўпини қайтариб қолди. Биринчи бўлим охирларида Олег Пак вазиятни тенглаштирди. 1:1 ҳисоби ўйин охиригача ўзгармади. Мухлислар «Пахтакор» составида иккита янги ўйинчини кўришди. Булар ҳимоячи Ҳусан Бойматов ва ярим ҳимоячи Жонсибой Бўроновлардир. Ҳар иккала футболчи республикамиз спорт шарафини ҳимоя қилаётган иккинчи лига вакилларидир.

Олий лиганинг 16, биринчи лиганинг 24 командаси ва иккинчи лига зона ғолиблари биргалашиб, биллур соврин учун курашни бошлайдилар. Командалар 8 зонага бўлинган. Ленинград группасидаги ўйинлар 17 февралда, қолган зоналардаги ўйинлар 20 февралда бошланади. «Пахтакор» Душанба зонасида, Ростов армиячилари, «Помир», «Бўстон», «Трактор» [Павлодар] ва «Динамо» [Самарқанд] командалари билан куч синашади. Ҳар қайси зонада биринчи, иккинчи ўринни эгаллаган коллективлар 12 ва 13-март кунлари нимчорак ўйинларни ўтказадилар. Бу йилги кубок эгаси анча барвақт 9 майда аниқланади. Чорак ва ярим финал ўйинлари эса апрель ойининг сўнгги ҳафтасида бўлиб ўтади. Чемпионат эса 24 мартда старт олади.

ОЛТИН ВА КУМУШ

Ростов-Дон шаҳрида классик кураш бўйича мамлакат чемпионати мусобақалари бўлиб ўтди. 48 килограммгача вазнлилар ўртасида Василий Аникин барча рақибларини енгиб чемпионлик шохсупасига кўтарилди. Бу В. Аникиннинг навбатдаги учинчи олтин медалидир. Жаҳон биринчилиги совриндори Комил Фаткулин кескин курашда Илья Ростовцевга ютқазиб қўйиб бронза медалини қўлга киритди.

МАҒЛУБИЯТ ВА ЮТУҚ

Мамлакат чемпионати олий лигаси қатнашчилари ҳал қилувчи ўйинларни бошлаб юбордилар. Тошкент Давлат университети баскетболчилари Рига шаҳрида умумий 7—13 ўринлар учун курашаётган командалар баҳсида қатнашиб, иккита ўйин ўтказдилар. Ҳамшаҳарларимиз биринчи кун майдон эгалари ВЭФ командасига 77:93 ҳисобида ютқазиб, иккинчи кун Таллиннинг «Калев» командасини 79:70 ҳисобида енгдилар. «Университет» бу йил олий лигада биринчи мавсум қатнашаётганига қарамай яхши ўйин кўрсатмоқда. Командамиз 37 очко тўплаб жадвалда тўққизинчи ўринни эгаллаб турибди.

ОЛТИЛИКНИ КЎЗЛАБ

Москва ва Киев шаҳарларида ватерполчиларнинг иккинчи давра биринчи тур ўйинлари бошланди. Тошкентнинг «Меҳнат» ватерполчилари Тбилисининг «Динамо» командаси билан бўлган ўйинда битта тўп фарқ билан 8:9 ҳисобида ютқазиб қўйдилар.

Ватерполчиларимиз финал олтиликдан жой олишга аҳд қилишган. Улар ҳозир жадвалда бешинчи ўринни ишғол қилиб турибдилар.

ОНА ҚАДРИ ШУ БЎЛДИМИ?

Ўша машъум кун ҳамон онаизорнинг хотирида. Автомобиль ҳалокатига учраган оила бошлиғини охирги йўлга кузатганлар қайтишлари билан фарзандлари уввос тортиб унинг қучоғига отилишди. Етти яшар Абдуфаттоҳ кўзларини мўлтиратиб, этагига ёпишганида унинг хаёлига «Ёлғизқўллик қийин, катталари ҳам бир нави-я, кенжатойимнинг тақдири нима бўларкин?» каби айқаш-уйқаш фикрлар келиб, этлари жунжикди...

Манзура холанинг юрагини тимдалаган ваҳима тезда кўтарилиб кетди. Эрининг ҳамма маъракаларида қариндош-уруғлар, Подахона маҳалласининг катта-кичиги бир ёқадан бош чиқариб қатнашдилар. Биров моддий, биров бир оғиз ширин сўз билан ёрдам қўлини чўзди. Хола ҳам тирикчиликнинг айби йўқ деб бир жойда тек турмади. Ҳеч қайси юмушдан бўйин товламай ишқилиб, бола-чақасини оқ ювиб, оқ таради.

Оилада ҳаёт изга тушди. Тўнғич ўғил Абдулаҳад уйланиб, алоҳида бўлиб чиқди. Қизлари Зубайра ва Жамилалар ҳам ўзларидан тинишди. Кенжаси Абдуфаттоҳ ҳарбий хизматни тугаллаб, монтёрлик касбининг бошини тутди. Кейинчалик ички ишлар органларига хизматга ўтди.

Хонадонга Холидахон келин бўлиб тушган кеч онаизор учун бамисоли байрам эди. У ёстиқдошининг хотирасига бағишлаб шам ёқиб, узоқ ўтирди: «Суюнтирганн рост бўлсин, ишқилиб» пичирлади лаблари...

Хаёллари кўпга бормай саробга айланишини қаердан билсин. Болаларига бутун муҳаббатини бағишлабди-ю, уларнинг қалбига иттифоқчилик, меҳр-оқибатни сингдира олмаган экан. Айрим дилхираликлар сабаб бўлиб, хонадонга катта опасининг қизи келишини кўпам ёқтиришмасди. Эр хотинига, у эса бошқаларга:

— Муборакнинг қадамини бу ердан узоқлаштиринглар, — деб тайинлашар, гап-сўзлар баъзан уруш-жанжал билан тугарди. Она тишини-тишига қўйиб беш йил чидади. Лекин кунларнинг бирида қақир-қуқурини йиғди-ю, катта ўғлиникига жўнаб қолди. Тўғри, ўғил ва келин ўша куниёқ ортидан боришди.

— Ойи, биздан хафа бўлдингизми? — деб ўпкалангган бўлишди.

— Ўғлим, сеникида шунча йил турдим, энди бу ерда ҳам озроқ яшай. Соғинсаларинг кўриб кетарсизлар, — деди она андиша билан.

Манзура хола тўнғичининг вафотидан кейин Луначарское шоссе кўчасида турувчи катта қизи — Зубайраникига кўчиб ўтди. Нечундир авваллари тез-тез йўқлаб турганларнинг қадамлари сийраклашди.

— Опам, айниқса, Муборак билан келишолмадик, — дея изоҳ беришади Мусаевлар. — Қачон келмайлик, албатта, жанжал кўтаришади.

Уларнинг сўзларида жон бор. Бувисининг ёнига келган Муборакни турткилашганларида тўқилган адоват уруғлари ниш уриб чиқаётганди. Эр-хотиннинг оналари яшаётган хонадондан тамомила оёқ тортишларига бу қулай баҳона бўлди. Шу туфайли кунларнинг бирида набираси Лобарнинг кириб келаётганига пешайвондан туриб кўзи тушган Манзура хола қувончидан каловланиб қолди.

— Буви, маҳалламиздаги эски уйлар бузилармиш, паспортингизга келувдим... — деди набира бироз ўтиргач.

Кампир келинлик ҳовлисини эслаб, жиндек кўз ёши ҳам қилди. Бироқ пойтахтнинг Марказ-27 даги баҳаво жойдан коттеж беришларини эшитиб, кўнгли ўрнига тушди. «Беш кунлигим борми йўқми, янги уй-жой олишса зора битта хонада қолган умримни набираларим билан яйраб ўтказсам».

Бу орада қариндошлариникида ҳам яшаб кўрган, сўнг қайтадан қизиникига келган эди. «Ўзи ногирон, касалманд, қўлига қарасам бўлмас» деган андишада бекор ўтирмасди. Бироқ, бировга оғирлиги тушмай яшаётган бўлса ҳам юраги нимадандир ғаш эди. Бунинг устига қиш чилласи, ёз жазирамасида кўча-куйда эрталабдан-кечгача сарғайиб ўтириш саксонга кирган онахонга оғирлик қилдими, кейинги пайтларда қулоғи вазминлашиб, кўзлари хира торта бошлади.

Лекин орзуси юрагининг аллақаерида кичкинагина армон бўлиб қолиб кетди. Ҳеч ким унга дилидаги таклиф билан мурожаат қилмади.

Байрам кунларининг бирида эшикдан ўғли кириб келди. Тагида ял-янги «Жигули» машинаси, ёнида хотини ва қўшни йигит. Муборакбод қилишиб, совға-саломларини тутқазишди. Бироқ, кампир уларни олмади. Чунки бу орада меҳмонлар билан уй эгаси ўртасида аччиқ-тизиқ гап-сўзлар бошланган, уларнинг ҳар бир маломати гўёки кампирнинг бошига ёғилаётгандек эди.

— Жуда бўлмаса чой ичарсиз ойи. — Абдуфаттоҳнинг пул узатган қўли ҳам ҳавода муаллақ қолди. Онаси мунгли кўзларини жовдиратиб гоҳ пулга, гоҳ қизига тикиларди...

Яхшилик ва ёмонлик томон тутилган йўл ҳам, албатта дастлабки қадамдан бошланади. Меҳр-оқибат бир карра кўтарилиб, орага совуқчилик тушдими, тамом. Инсон қалбини илитиш учун бир дунё тафт керак. Қариндош-уруғ йиғинларидан бирида томонларнинг ҳар иккаласи учун ҳам ночча саналган Ғофир аканинг опалари ва айниқса, Муборакка илтифоти Абдуфаттоҳга унчалик ёқинқирамади. Зиёфатдан сўнг фикрларини маъқулламоқчи бўлиб, машинада поччасининг уйига жўнади. Бироқ ҳали уйга кирмаёқ қизишиб, жанжаллашиб кетди. Зумда маҳалла аҳли йиғилиб, Ғофир акани унинг қўлидан ажратиб олишди, яхшиликча хайр-хўш қилдилар. Бу воқеа ҳам совуқчиликни янада кучайтирди.

Она-боланинг сўнгги учрашуви ўғил истиқомат қиладиган маҳаллада бўлди.

ОҚИБАТ

Яқиндагина касалхонада узоқ ётиб чиққан Манзура хола атрофидагиларга маслаҳат солди.

— Саксон уч ёшга кирдим, энди иссиқ жон, бир нарса деб бўлмайди. Уёқдан-буёққа кўчаверишдан ҳам юрагим безиллаб қолди. Бирон муқим жой топсанглар...

Зубайра опа ва қизи бу таклифни бажонидил қўллаб-қувватлашди.

— Сизга иссиққина, бола-чақанинг шовқинидан ҳолироқ жой керак, буви.

Қариндош-уруғлар ўн тўрт киши бўлиб, ўғил яшайдиган маҳалланинг ҳурматли отахони ҳузурига келишди. Кўпни кўрган Маҳаммадхожи ота уйга кириб, ўғилга анчагина насиҳат қилди. Юрагининг тагида жон бахш этган онани тақдир измига ташлаб қўйиш фарзанд учун номус эканлигини тушунтирди. Бироқ, Абдуфаттоҳ икки оёғини бир этикка тиқиб туриб олди.

— Токи опам билан қизи шу ерда экан, ойим билан кўришишимни хаёлимга ҳам келтирмайман.

Кейин қариндошлари унинг оиласини менсимаслиги, эски машмашалар тўғрисида шикоят қилиб кетди. Бу пайтда эса кўчада ҳар галгидек хотини ва опалари ўртасида даҳанаки «жанг» бошланган, бири қўйиб, бири олаётган аёлларнинг товуши тобора баландлашарди. Кўчага югуриб чиққан Абдуфаттоҳ Муборакнинг эри билан юзма-юз бўлди-ю, муҳокама ўрнига ростакам муштлашув бошланиб кетди.

Онаизор уларнинг ҳеч бирига аралашмади. Бироқ, юзларидаги ажинлари янада қуюқлашгандек бўлиб, қиров сочли боши беихтиёр эгилди. Ерга қадалган кўзларидан икки томчи ёш сизиб чиқди...

Кўп ўтмай онанинг аризаси ўғил хизмат қилаётган республика ички ишлар министрлигининг хўжалик ишлари бошқармасида кўриб чиқилди. Онанинг яшаш шароитлари билан танишиб, ўғилнинг қилмишини муҳокама этгач, маъмурият бўлинма командири А. Мусаевни вазифасидан четлатиш ҳақида буйруқ чиқарди.

Бироқ, бу билан масала ҳал бўлдими, Онаизорнинг кичкина бир илтижоси қондирилдими? Бизнингча, гап Абдуфаттоҳни ишдан бўшатишда эмас, энг муҳими у ўз хатоларини тушуниб етишида. Дунёда энг азиз кимса — она олдида гуноҳкорлигини тан олишида. Ахир бутун борлиғи, ҳаётини она хизматига бахшида қилиш ҳар бир фарзанднинг бурчи эмасми?

Айтайлик, ўғилнинг гапида ҳам жон бордир, балки баъзи бир масалаларда ҳақ ҳамдир. Лекин бу оиладаги баъзи бир майда-чуйда гаплар туфайли-ку. Наҳотки булар онани бу қадар ташлаб қўйиш учун жиддий асос бўла олса? Қариндош-уруғларнинг ўзаро ноаҳиллиги жабрини наҳотки Манзура хола тортса?

Саломатлиги заиф, ночор Манзура хола ўзгаларнинг эшигида қимтиниб кун кечиряпти. Бинобарин, ўзи яшаётган уй-жойнинг маълум қисми онасига тегишли экани, бу ерда ҳар иккалалари баббаравар ҳақ-ҳуқуққа эга эканликларини ўғил тан олганича йўқ. Абдуфаттоҳга кўп хонали, катта оилаларга мўлжалланган коттеж ажратишда кексайиб қолган онаси алоҳида ҳисобга олинган эди. Энди бўласа ўғил онасини кўрмоқчи эмас, у билан бирга яшашдан бўйин товлаяпти.

Шунга қарамай она ўғилга жой даъвосини қилаётгани йўқ. Фақат битта алоҳида хона ажратиб берилишини, ўзи ҳолироқ яшашни истайди. Бу кексаларга хос хусусият. Киши кексайганида кўнгли нозик тортиб, танҳороқ, алоҳида истиқомат қилишни тусаб қолади. Агар Абдуфаттоҳ Мусаев ўз онасига битта хонани раво кўрмаса, Манзура холанинг ҳозирги шароитини ҳисобга олиб, унинг талабини қондиришга ёрдам берадиганлар чиқиши турган гап.

А. БОБОБЕКОВ,
«Тошкент ҳақиқати»нинг мухбири.

ҲАВАСКОР РАССОМЛАР — ПАРТИЯ СЪЕЗДИГА

ЕТУКЛИККА ИМТИҲОН

Совет халқи КПСС XXVI съездини муносиб кутиб олиш учун катта тайёргарлик кўрмоқда. Бу улкан анжуман арафасида Москвадаги бир қатор маданият саройлари ва санъат музейларида қардош республикаларнинг ҳаваскор рассомлари ва халқ амалий санъати усталари асарларининг кўргазмаси очилади.

26 январдан бошлаб жонажон пойтахтимиздаги медицина ходимлари марказий уйида (Герцен кўчаси, 19-уй) ўзбекистонлик ҳаваскор рассомларнинг асарлари ҳам намойиш этила бошлайди.

Республикамизнинг 55 кишидан ортиқ мўйқалам усталарининг тасвирий санъатнинг турли жанрларидаги ишлари пойтахт томошабинлари эътиборига ҳавола қилинади. Улар орасида Андижон область Москва райони пахта заводининг ишчиси М. Алиев, ғазалкентлик дурадгор Р. Ниёзбоев, чорвоқлик инженер-геодезист М. Вихрев, Самарқанд область Ургут районидан Т. Облоқулов, фарғоналик ўқитувчи Х. Богоутдинов, тошкентлик слесарь В. Шурков, бухоролик ўқитувчи Х. Бобоев, Тошкент тўқимачилари, Чирчиқдаги «Электрохимпром» ишлаб чиқариш бирлашмаси ва Марғилон ипак комбинатининг маданият саройлари қошидаги тасвирий санъат студиялари ижодкорларининг асарларини учратамиз.

Ҳаваскор рассомлар ва халқ амалий санъати усталари бу масъулиятли кўргазмага қизғин тайёргарлик кўрдилар. Жюри аъзолари барча область ва республика кўргазмаларида намойиш қилинган энг яхши асарлардан 120 тасини Москва кўргазмаси учун танлаб олишди. Бунда ҳаваскор ижодкорларнинг иқтидори ва танлаган мавзуини қай даражада маҳорат билан ифодалаганлигига алоҳида эътибор берилди.

Бу асарларни кузатар эканмиз, ҳаваскор рассомларнинг ҳаёт манзараларини бутун нафосати билан илғай олишлари ва уни алоҳида меҳр-муҳаббат билан полотноларга кўчирганликларининг гувоҳи бўламиз. Мўйқалам усталари асарларида ўз касблари ва орзу-ниятлари ҳақида ҳикоя қилар эканлар, халқимизнинг моддий фаровонлигини ошириш йўлида меҳнат қилаётган оддий кишиларни улуғлайдилар, уларнинг ҳаётидаги ўзига хос гўзаллик қирраларини бўёқлар воситасида жозибали ифодалашга интиладилар.

Пахта заводининг ишчиси М. Алиевнинг «Бахтли ҳаёт» картинасида ўзбек халқининг энг яхши урф-одатларига муҳаббат, дурадгор Р. Ниёзбоевнинг акварель бўёқдаги асарларида жонажон ўлкамиз табиатидан ҳайратланиш, инженер-геодезист М. Вихревнинг «Ўзбекистон осмони остида», «Геодезистлар» картиналарида эса ўз касбининг романтикасидан завқланиш туйғуларини ҳис этамиз.

Ҳаваскор рассомларнинг ҳар бирида севган мавзуси, танлаган бўёқлари ва ўзига хос ифодавий усули мавжудки, тасвирий санъат мухлисларида ижодкорларнинг бу фазилатлари катта қизиқиш уйғотади, деб ўйлаймиз.

Уч ой давом этадиган бу кўргазма ҳаваскор рассомлар учун катта имтиҳон бўлади.

Т. ОДИЛБЕКОВ.

БИЛДИРИШ

«ТОШКЕНТ ҳақиқати» газетаси ҳузуридаги ишчи-мухбирлар университетининг навбатдаги машғулоти 13 февраль куни ўтказилади.

Редактор Н. НАСИМОВ.

МУҚИМИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ МУЗИКАЛИ ТЕАТРИНИНГ

РЕПЕРТУАР ПЛАНИ

12/II да — **Олифта.**
13/II да — **Тошкентнинг нозанин маликаси**
14/II да — **Мавлоно Муқимий.**
15/II да — **Тўйдан олдин томоша.**
16/II да — **Хўжайин.**
18/II да — **Дилафрузга тўрт ошиқ.**
19/II да — **Олифта.**
20/II да — **Ҳижрон.**
21/II да — **Кулги кечаси.**
22/II да — **Кулги кечаси.**
23/II да — **Шаҳзода ва етим қиз.**
25/II да — **Дилафрузга тўрт ошиқ.**
26/II да — **Тошкентнинг нозанин маликаси.**
28/II да — **Дилафрузга тўрт ошиқ.**

Спектакллар соат 19.30 да бошланади.

Телевидение

МАРКАЗИЙ ТЕЛЕВИДЕНИЕНИНГ «ВОСТОК» ПРОГРАММАСИ

9.00 — Время. 9.40 — Гимнастика. 10.05 — Горнчилар, қаердасиз! 10.35 — Карл Маркс. Навқиронлик йиллари. Бадиий фильм. 2-серия. 11.45— Фильм-концерт. 12.20 ва 15.00 — Янгиликлар. 15.15 — Ҳужжатли фильм. 16.15 — Адресимиз — Совет Иттифоқи. 17.00 Тўпли хоккей бўйича жаҳон чемпионати. 17.45 — Рус тили. 18.15— Ўсмирлар ижоди. 18.45 — Миллионлар ленинча университети. 19.15 —Дунё воқеалари. 19.30 — Бизнинг болалар. 19.40 — Халқ ижодиёти. 20.25 — Карл Маркс. Бадиий фильм. 3-серия. 21.30 — Время. 22.05 — Спорт программаси.

ЎЗБЕКИСТОН ТЕЛЕВИДЕНИЕСИНИНГ ПРОГРАММАЛАРИ

I.

11.30 —Ўқув кўрсатуви. 12.00 — Уйлаб топ. 12.30 — Ўқув кўрсатуви. 13.00 — Афғонистон поэзияси. 18.00 — Ёшлик. 18.40 — КПСС Марказий Комитетининг Совет Иттифоқи Коммунистик партияси XXVI съездига лойиҳаси умумхалқ муҳокамасида. 19.00 — Ахборот. 19.15 — Врач маслаҳати. 19.30 — Ўзбекистон. Беш йиллик йилномаси. 20.30 — Ахборот. 20.50 — Концерт. 21.30 — Время. 22.05 — Ўзбекистон чорвадорларининг янги марралари. 22.25 — Менга сўз беринг. Бадиий фильм. Биринчи серия.

II.

18.40 —Болалар учун фильм. 19.30 — Ўқитувчилар учун консультация. 20.00 — Янгиликлар. 20.20 — Журналистчасига сидқидиллик билан. Фильм. 20.45 — Химия.

ТЕАТР

ҲАМЗА НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА — 12/II да **Тирик мурда,** 13/II да **Кузнинг биринчи куни,** 14/II да **Ўн учинчи раис.**

МУҚИМИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ МУЗИКАЛИ ТЕАТРИДА — 12/II **Олифта,** 13/II да **Тошкентнинг нозанин маликаси,** 14/II да **Кулги кечаси.**

ЎЗБЕК ДАВЛАТ «ЁШ ГВАРДИЯ» ДРАМА ТЕАТРИДА — 12/II да **Чандиқлар** (19.00), 13/II да **Гуноҳкор авлиё,** 14/II да **Баланд дорга осилма** (19.00).

ЦИРК

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА — **Латвия ССР халқ артисти Степан Денисов раҳбарлигидаги «БЕНГАЛ ЙЎЛБАРСЛАРИ» аттракционининг гастроллари** (19.30).

Тошкент область ижроия комитети ички ишлар бошқармаси коллективи катта лейтенант **Қолдижон Қолдибекович МАМБЕКОВнинг** вафот этганлигини чуқур қайғу билан билдириб, марҳумнинг оила аъзоларига таъзия изҳор қилади.

БИЗНИНГ АДРЕС: 700000, Тошкент—П, ЛЕНИН кўчаси, 41.

Телефонлар: редактор ўринбосарлари — 333885, 325747, 337916, 325748; масъул секретарь — 334808, 325353; секретариат — 325750. БЎЛИМЛАР: оммавий ишлар ва хатлар — 334048; партия турмуши — 325778; пропаганда — 325645, саноат, капитал қурилиш ва транспорт — 325749; қишлоқ хўжалиги — 325647; адабиёт ва санъат—325767; совет қурилиши — 325645; ахборот, спорт ва ҳарбий ватанпарварлик — 325733; фан, маданият ва олий ўқув юртлари — 325553; фотомухбир — 325894.

Р. 01791. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг Меҳнат Қизил Байроқ орденли босмахонаси, Тошкент шаҳри. ИНДЕКС 64683. В. 1540.